TRANSCRIPT VAN DE COMMISSIE RUIMTE EN INFRASTRUCTUUR VAN DE GEMEENTE LAREN
d.d. 21 januari 2020

---

1. Opening en mededelingen van de voorzitter

De voorzitter: Mag ik de wethouder verzoeken plaats te nemen? Waarmee deze vergadering is geopend. Dames en heren, allen van harte welkom. En zeker ook medeburgers op de publieke tribune meer dan welkom. Ik zei mijnheer De Bondt, meer dan welkom. We hebben de agenda voor ons. Zijn er opmerkingen met betrekking tot de agenda? Dan is hij hiermee vastgesteld.

2. Vaststelling van lijst adviezen en conclusies d.d. 19 november 2019

De voorzitter: Dan komen we bij de vaststelling van lijst adviezen en conclusies van 19 november laatstleden. Zijn er op- of aanmerkingen … Mevrouw Klingenberg?

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Niet zo zeer met betrekking tot de lijst van …

De voorzitter: Adviezen.

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Adviezen. Maar ik heb ook gekeken naar het transcript en daar staat Maria Klingenberg-Klinknagel. Nou een nagel is toch heel wat anders dan een hamer. Dus ik weet niet waar ik dat aan moet kaarten, want ik denk dat dat gewoon … dat is ook niet zo uitgesproken. Dus ik denk dat dat ergens verward is. Dus misschien wil de griffier daar naar kijken?

De voorzitter: De griffier zal dit rechtzetten. Andere opmerkingen? Niet het geval. Daarmee zijn we bij punt drie. Mededelingen.

3. Mededelingen

De voorzitter: Zijn er zijde van het geachte college mededelingen? De heer Stam.

De heer Stam: Dank u wel geachte voorzitter. Een paar mededelingen. In de eerste plaats, er is begreep ik enig misverstand mogelijk ontstaan rondom een raadsinformatie '…' over de ambtswoning namens het college aan de raad doen willen toekomen. Dat had om te beginnen te maken met het feit dat dankzij de uitstekende nieuwsgaring van de geachte journalist van de Gooi en Eemlander. Dat bericht al was verschenen voordat wij de RIB verzonden hadden. En dat gaf misschien ook wel aanleiding tot enige vragen. Vervolgens kwam er ook nog een vraag of niet de raad had kunnen worden geconstateerd over de vraag of het de juro de facto ambtswoning was geworden. Wij hadden het idee dat dat een zaak van het college was en dat het ook in die zin niet beloofd was, maar mocht dat wel het geval zijn geweest dan bied ik u mijn excuus daarvoor aan. Maar daar waren wij ons niet van bewust. En wij zullen de raad in de komende tijd natuurlijk blijven informeren over de voortgang van de verkoop die wij van plan zijn te doen. In dat verband is het goed om maar eens te melden dat de Kerklaan per 1 februari definitief leeg komt en dat wij aan de gang zullen gaan en op dit moment in voorbereiding zijn om daar de nodige bouwactiviteiten te ontwikkelen. Dan heb ik voor de aandachtige opletters in dit gremium, is vorige week in het college een besluit genomen over het aanwijzen van een 14-tal, wat zeg ik, 19-tal objecten die gaan vallen onder de monumentenzorg, onder monumentenbescherming. En het is goed om de raad er nog even op te wijzen en voor zover dat u dat nog niet heeft gedaan nog eens naar

te kijken. In de derde plaats heb ik een kleine correspondentie gevoerd met de voorzitter zelf over duurzaamheidsprogramma. Ik wou nog even de raad attent maken op het feit dat er inmiddels ontstaan is vanuit de VNG een circulaire die heet financiële middelen klimaatakkoord in de december seculaire van de VNG. En daar is buitengewoon opvallend dat voor de transitievisie warmte waar wij aan gehouden zijn om die voor eind 2021 te ontwikkelen. Het bedrag per gemeente, dus ook in dit geval voor Laren ter beschikking is gesteld. Een typisch Wiebeseaans bedrag van € 202.101. Merkwaardig bedrag, maar het is een enorm bedrag wat aan ons ter beschikking is gesteld om de transitievisie te ontwikkelen. Ik heb op suggestie van de heer Wegter ook … Ben ik graag bereid om waar de raad er prijs op stelt, de commissie prijs op stelt, de duurzaamheidsplan nog eens een keer met de commissie te bespreken, als daar behoefte aan is. En dan kunnen we met elkaar nog eens … Dat is een heel uitgebreid programma overigens. En mocht dat het geval zijn, dan hoor ik dat mogelijk via het presidium nog wel een keer terug. Dan in de vierde plaats. Wel aardig om te zeggen dat we een sportgala hebben gehad voor degene die aanwezig zijn geweest, volgens mij met groot succes. En we hebben inmiddels ook van de rijksoverheid die ineens zich van gulle kant laat zien, hebben de drie gemeentes, drie keer € 20.000 gekregen subsidie om een sportakkoord te gaan ontwikkelen samen met sportverenigingen en we zullen binnenkort met een mededeling doen dat er een sportformateur zoals dat heet, is aangesteld in de vorm van '…' figuur Marieke Pol die ook aanwezig was bij het sportgala. En we zullen in de komende halfjaar een sportakkoord met sportverenigingen gaan ontwikkelen en dat uiteraard ook met de raad gaan delen. En voor de rest is er als laatste, is er inmiddels een uitstallingsbeleid in samenwerking met de toegankelijkheidsteam Laren en samen met Bijzonder Laren ontwikkelt, waarbij winkeliers zullen worden gehouden aan de nieuwe afspraken die daarin voorkomen. Dat was wat mij betreft de mededelingen van mijn kant.

De voorzitter: Uw reacties met betrekking tot de mededelingen van de zijde van de wethouder? Mag ik dan als voorzitter vaststellen dat de opmerking met betrekking tot de eventuele verdere discussie over de energietransitie dat we dat in het komende presidium aan de orde kunnen stellen? Ik denk dat het verstandig is dat de wethouder de zaak heeft opgemerkt. En dat we al kunnen kijken welke procedure we daar aan gaan verbinden om dat in … Grondig onder de loep te nemen. Niet in de laatste plaats omdat we kennelijk een cadeautje krijgen van meer dan twee ton. Maar ik denk dat er wel meer aan vastzit dan alleen een cadeau ontvangen. Het woord is aan de heer Loeff, Larens Behoud.

De heer Loeff: Dank u voorzitter. Kort vraag, het uitgangsbeleid, komt dat naar de commissie toe of naar de raad? Of … Ja, u had het net over het uitstallingsbeleid wat is opgesteld en …

De heer …: '…'

De heer Loeff: Dank u. Ja.

De voorzitter: Geen andere opmerking of mededeling ter zake. Dank u zeer wethouder voor deze interessante mededelingen.

4. Meldingen portefeuillehouders m.b.t. gemeenschappelijke regelingen

De voorzitter: We komen bij meldingen van de portefeuillehouders. Dat is ook nieuw. De heer Stam als enige hier aanwezig als portefeuillehouder en de vraag of hij met betrekking tot gemeenschappelijke regelingen opmerkingen heeft?

De heer Stam: Nou, de enige gemeenschappelijke regeling die ik bezocht heb de afgelopen tijd was in Curaçao, dus ik heb op dit moment weinig te melden.

De voorzitter: Dank u zeer voor deze interessante opmerking.

5. Presentatie grondbeleid

De voorzitter: Dan denk ik dat we bij punt vijf zijn aangeland. En dan heb ik de eer om hier welkom te heten de heer Ammerlaan geassisteerd door de heer Schlooz. Beide vertegenwoordiger van het bureau Metafoor die de intentie hebben een presentatie te houden. Vandaar dat het licht al bij voorbaat wat is gesomberd zodat u in staat bent om naar de PowerPoint te kijken. En ik geef het woord aan de heer Ammerlaan om de PowerPoint toe te lichten. Oh sorry, u wou ze eerst nog even toelichten. Gaat uw gang.

De heer …: Ten overvloede wellicht ook vanuit de accountant maar ook vanuit interne bronnen is aangedrongen op het ontwikkelen van een nota grondbeleid. De huidige nota die we hadden staat ook in de stukken natuurlijk, is van 2008 geweest. En we zijn met portefeuillehouders en de drie gemeenten het erover eens geworden dat het goed en verstandig zou zijn om dat nu te gaan doen en we gaan u vandaag meenemen in die overwegingen die daartoe hebben geleid.

De voorzitter: Dank u zeer. Mijnheer de Bondt?

De heer De Bondt: Naar aanleiding van de opmerking van de wethouder. Want dan kan dat gelijk meegenomen worden misschien in de presentatie. We kregen mooie stukken. Waaronder een nota van het VNG. En de VNG die zegt: “Stel als raad eerst ruimtelijke doelen”. En nou herinner ik mij nog dat we vrij recent besloten hebben om een ontwikkelingsvisie voor de BEL dus ook voor Laren om daaraan te gaan werken. En wel, je zou kunnen zeggen in de minimum variant vanwege de kosten maar ook vanwege de capaciteit. En ik kan me op dit moment, maar dat zal toegelicht worden vermoed ik, niet voorstellen wat het grondbeleid op dit moment daaraan toevoegt. En ik vraag mij ook af of wij die spaarzame ambtelijke capaciteit niet ten volle moeten inzetten op de ontwikkelingsvisie en juist niet op het grondbeleid. Immers de gemeente heeft niet zoveel grond om beleid mee te voeren.

De voorzitter: Dank u zeer. Ik denk dat uw opmerking terecht is dat we eerst even de presentatie moeten afwachten, maar het is goed dat de heer Ammerlaan dit alvast kan meenemen en dan volgt nu de presentatie waarna ongetwijfeld een discussie kan plaatsvinden waarbij ongetwijfeld de heer De Bondt nog nader zal toelichten met betrekking tot uw opmerking. Het woord is aan de heer Ammerlaan.

De heer Ammerlaan: Dank u wel voorzitter. De wethouder heeft net al aangegeven wat de aanleiding is van de opdracht aan ons bureau voor het schrijven van de nieuwe nota grondbeleid en wij hebben ook voor de drie deelnemende gemeenten in de BEL Combinatie hebben wij gemeend een eerste uniforme regeling te ontwikkelen. Vorige week hebben wij al een presentatie gehad in gemeente Eemnes. Daarbij kwam ook wel duidelijk naar voren dat per gemeente een couleur locale gewenst is. Daar zijn we ook met de ambtelijke werkgroepen inmiddels over in overleg. Dus in eerste instantie hebben we wel gewerkt aan een uniforme regeling omdat het ook één ambtelijke samenwerkingsverband is, maar per gemeente maken we nuances zodat ook elke gemeente zich ook zelf kan herkennen in het grondbeleid. Dit even vooraf. Ik heb een korte presentatie met kort de inleiding en wat de aanleiding is en welke instrumenten er zijn. En mocht u vragen hebben dan kunt u die altijd stellen. Maar misschien handiger om het op het eind te comprimeren. En … dus ja prima, ok, dank u wel. Het grondbeleid is op zich geen doel op zich dat is denk ik als u dat ook in de nota van

de VNG heeft gelezen. Het is echt ondersteunend aan het ruimtelijke beleid en het gaat ook om echt ruimtelijke ambities. En het leuke is eigenlijk van het grondbeleid is dat, het werd ook al door de wethouder aangegeven, dat het vanuit de accountant werd aangegeven: “Joh, je hebt het grondbeleid 2008 vastgesteld. We zijn 11 jaar verder en behoeft toch ja een update.” En dat heeft te maken met veranderende wetgeving, maar ook voor een veranderende inzicht hoe ga je om met de samenleving. En één van de aanleidingen is bijvoorbeeld ook de mogelijke invoering volgend jaar van de omgevingswet. Aan de omgevingswet zitten allerlei aanvullingswetten gekoppeld waaronder de aanvullingswet grondeigendom. En we hebben ook een introductie gehad met de colleges. In ieder geval met de verantwoordelijke portefeuillehouders, maar ook met de ambtelijke werkgroep. Is dat gemeente Laren weinig grondposities heeft. Maar toch kan dit nieuwe grondbeleid u helpen bij het formuleren en het helpen van nou ja hoe stellen wij ons nou eigenlijk ten dienste aan de gemeenschap bij het ontwikkelen van gebiedsontwikkeling of particuliere initiatieven. Aan de hand van mijn presentatie kunnen we daar misschien wat dieper op ingaan. Belangrijk is dat … altijd tussen betrokkenheid aan de ruimtelijke component. Dus het gaat om een ambitie met een ruimtelijke component kan het gaan om woningbouw, kan ook gaan om economische stimulatie of een maatschappelijk initiatief. Bijvoorbeeld een gemeenschapshuis of een sporthal. Nou dat is dan vaak toch iets wat de gemeente actief moet oppakken. Een verdichting, vooral hier in Laren speelt dat. Je hebt veel mooie oude panden waar met zorg mee wordt omgegaan ook in de binnenstad, of binnenstad, in bebouwde kom. En ja dan ga je niet zomaar een beleid op voeren. Dat is echt heel terughoudend. Nou daar hebben we het ook met begeleidende ambtelijke groepen over gehad en met de portefeuillehouder. We hebben vorige week, hebben wij een presentatie gehad in Eemnes. Vanavond zitten we ook nog aansluitend bij de gemeente Blaricum. En ons idee is dat we komende maanden de nota afronden. En dat dan de raadscommissie in ieder geval, ja dus de commissie dan in mei of juni het behandelt, zodat het eventueel kan worden vastgesteld in de raad van mei of juni. Dus in ieder geval voor de vakantie. Dit plaatje zat ook al in onze presentatie die u vooraf heeft ontvangen. En eigenlijk is dit een beeld wat wij hebben ontwikkeld als metafoor. Wat inzicht geeft van nou wat houdt het nou eigenlijk in grondbeleid. Het is eigenlijk een trechter met ambities. Hè, dat moet je zo zien, je hebt ruimtelijke ambities, je hebt economische ambities, maatschappelijke ambitie en dat heeft wellicht een gemeentelijke ruimtelijke ambitie vanuit de gemeente. Dat je zegt: “Nou ik heb daar belang bij dat iets wordt gerealiseerd.” Daaronder daar zie je en dat is dit plaatje, dat is eigenlijk een uitvergroting daarvan. Dat geeft eigenlijk aan dat je vier keuzes hebt. Nou en dat past helemaal als je kijkt ook naar de omgevingswet. Daarin wordt ook een groot appel gedaan op het maatschappelijk zelfrealisatie. Dus de kracht van samenleving. Dat is eigenlijk wat die omgevingswet ook voor ogen heeft, van hoe krijg je nou die kracht uit de samenleving met zo min mogelijk overheidsbemoeienis. Toch dat je je doelstellingen kunt realiseren vanuit de gemeente. Dus het hogere gemeenschappelijke doel. Nou, als je nou kijkt naar de keuzes. Dan beginnen we eerst bij loslaten. Nou, loslaten dat wil dus niet zeggen dat iemand meldt zich bij de gemeente en die heeft een fantastisch idee en eigenlijk kan die het helemaal via zelfredzaamheid zou die het kunnen realiseren. Nou, dat heet dan loslaten. Maar dat wil niet zeggen dat je als gemeente dan ook helemaal je handen ervan af trekt. En dat bedoelen we eigenlijk met die cirkel er omheen, dat is monitoren. Dus je blijft continu toch wel even feeling, even vinger aan de pols houden van nou, gaat het project nou ontwikkeld worden zo of is bijsturing nodig? Of is er juist meer betrokkenheid vanuit de gemeente nodig? Nou en dat gaat eigenlijk dus van een geleidende schaal van volkomen loslaten tot het helemaal zelf doen. En dat is superactief. Nou Laren heeft dat niet. Eemnes wel. Blaricum heeft ook een actief grondpolitiek. Laren heeft dat niet. Dat kwam ook uit de interviews die we hadden, kwam het duidelijk naar boven. Van geval tot geval kan zich een situatie voordoen dat je toch als gemeente denkt van, nou ik vind het zo belangrijk, dit initiatief is zo belangrijk voor de gemeenschap, dat ik het wel actief ga doen. Nou en natuurlijk is dat niet iets wat het college zelfstandig gaat doen. Want het hangt altijd in het budgetrecht van de raad. Maar je geeft wel van tevoren geef je aan van wat zijn nou de spelregels die wij als bestuur kunnen meegeven bij het wellicht toch actief exploiteren. Er

zijn natuurlijk ook gemeenten die veel verder gaan. Er zijn gemeenten die zeggen: “Nou college, u krijgt van ons het vertrouwen. U krijgt een pot met geld voor een actieve grondpolitiek.” Dan kunnen gemeenten of besturen kunnen dan in één keer een kavelgrond kopen en achteraf vindt dan terugkoppeling plaats aan de raad. Ook uit interviews met Laren is duidelijk naar voren gekomen van nee, steady on, rustig aan, wij zijn Laren en wij doen het op onze manier met goeie communicatie met de gemeenteraad. Als je dus kijkt er zijn dus vier hoofdsmaken van loslaten, stimuleren tot het echt zelf doen als gemeente. Maar dan moet je ook je organisatie op ingericht hebben. Je kunt het ook via externen ‘…’ kunnen organiseren. Maar dat is afhankelijk van de vraag die op dat moment zich voordoet. Nou en eigenlijk past dit ook bij het projectmatig werken waar we ook met de organisatie over gehad hebben van hoe kun je nou projecten oppakken. Stimuleren moet je meer denken aan van nou ga je in gesprek met de initiatiefnemer en blijkt ineens van nou ik heb toch wel last van bepaalde regeling of ik heb even hulp nodig. Nou, dan kun je kijken hoe kunnen we samen optrekken. Samenwerken dan heb je echt een contract en dan ga je meer richting gedeelde verantwoordelijkheid, gedeelde risico maar ook gedeelde kansen. En zelf doen, dan ga je het zelf doen. En dat is echt van 100% risico en 100% van de kansen. Dat is dan ook actief, dat is actief. Als je dan kijkt naar het wettelijk instrumentarium dan heb je verschillende … Ja de gereedschapskist voor de gemeente is gewoon best wel vol. Afhankelijk van de situatie om instrumenten te kunnen inzetten. Dat gaat echt van, ja misschien ga je eerst dat gesprek aan. Zie het als een soort keukentafelgesprek van kan dat initiatief worden gestimuleerd? Tot het zelf doen. En dan heb je echt instrumenten die ver gaan hoor tot onteigening. Wil dus niet zeggen dat u overgaat tot onteigening. De gereedschapskist van de gemeentewet en de Wro geeft u die kans om het onteigeningsinstrument in te zetten. En natuurlijk in het kader van de nieuwe omgevingswet zit daar hele andere procedures aan gekoppeld dan voorheen, hè, het wordt allemaal wat lager in de organisaties neergelegd. Maar het biedt u wel de mogelijkheden om actief grond te verwerven dan wel actief te gaan onteigenen. De meeste gemeenten zeggen: “Nou, ik vind het mooi dat het instrument er is.” Maar het wordt echt heel terughoudend ingezet, omdat het ook het diepst in grijpt in het eigendomsrecht van inwoners. Vaak is het … Onteigeningsinstrument worden wel ingezet bij het aanleg van fietspaden, van voetpaden, niet van waar verkeersonveilige situaties zijn. Daar zie je het heel vaak toegepast worden. En niet zozeer in het kader van, nou ik moet een woonwijk ontwikkelen, in dat geval ga je veel meer zoeken naar de samenwerking en de gedeelde verantwoordelijkheden. Als je kijkt naar het beleid en die moet ik eerlijk zeggen, we hebben het daar nog over gehad, er moet nog het woordje ‘per geval’ in, in de laatste zin. Eigenlijk willen we dus het situationele grondbeleid voorstellen bij de gemeente Laren dan wel ook bij Blaricum en ook in Eemnes. Waarbij de gemeente als ze overweegt om het grondbeleid toe te passen van geval tot geval onderzoekt, wat zijn de belangen en welke doelstellingen heb ik. En op het moment dat je dat in beeld hebt, dat je dan een keuze maakt van nou ik ga een actieve rol voeren of ik ga een meer faciliterende rol voeren. Waarbij de nadruk in Laren veel meer zal liggen op de faciliterende rol dan de actieve rol. Even kort een introductie, het is echt hoog over en natuurlijk kunnen we heel erg diep gaan op allerlei, nou, wat houdt het nou precies in het onteigeningsinstrument? Dat staat in de notitie zelf. We hebben daar een uitgebreide … Ja, per onderdeel zit daar een goeie, uitgebreide tekst in. Maar in dit geval zou dat te ver gaan dus, ik zou u willen vragen, heeft u vragen?

De voorzitter: Het woord is aan de commissie.

De heer …: Nou, ik wou eigenlijk nog wel … Goedenavond, dank u wel voor de presentatie. Ik wou eigenlijk terugkomen even op wat de heer De Bondt van de VVD aan de voorkant vroeg. En dat is deels een beetje politiek, maar nu we de inhoud op hoofdlijnen hebben gehoord. Grondbeleid in de letterlijke zin hebben we eigenlijk niet zo heel veel grond nog waar we nog iets zouden moeten kunnen of moeten kopen of kunnen onteigenen. Dus het zal veel meer toegespitst zijn op gebouwen. En die lenen zich mindere mate onteigening

of aankoop door de gemeente. En als dat al zo was dan zijn we vaak te laat. Dus wij faciliteren eigenlijk al. En dan ga ik de vraag van de heer De Bondt, wil ik graag, misschien van de wethouder of van u, van ja, in hoeverre moeten wij een coureur locale maken en kan dit hoofdlijnen verhaal voor ons in ieder geval volstaan? Met daarbij opgemerkt dat ik de indruk heb, en dat is echt een politieke, ja dat wij gisteravond hebben gehoord, we moeten steeds meer naar uniformbeleid. Dit hebben wij niet zelf bedacht zeg maar, maar dat dit vooral ook uit andere gemeentes komt. Maar dat kan goed zijn, maar dan kunnen wij hier denk ik wel met elkaar aan de raad adviseren, is dit voor ons genoeg of niet. Daar zou ik graag wat bespiegelingen op hebben. En misschien ook wel van mijn collega commissieleden hoe die daar tegenaan kijken.

De voorzitter: De heer Ammerlaan.

De heer Ammerlaan: Ja, dank u wel. Ja '…' is dan de inhoud, want politiek kan ik natuurlijk niet beantwoorden. De politiek in kleuren. Qua inhoud gaat het in dit geval veel meer om de mogelijkheden voor kostenverhaal. Hè, in hoeverre kun je als gemeente medewerking verlenen bij een ruimtelijk initiatief en hoe ga je dan om met kostenverhaal. Want de gemeente, juist om een initiatief te stimuleren, maak je ook kosten en die ben je wettelijk verplicht om te verhalen. Nou in de nota zelf zit daar een … of in de wet zit daar een mogelijkheid in om van kostenverhaal af te zien. En dat gaat vaak om de hele kleine kruimelgevallen. Maar als het gaat om grote ruimtelijke ontwikkeling waarbij toch vanuit de gemeente kosten gemaakt moeten worden, kan zijn in de vorm van medewerking dan wel plankosten. Dus de ambtelijke apparaat wat moet ondersteunen. Maar het kan ook zijn bijvoorbeeld door het aanleggen van een weg of het aanbrengen van een rotonde of het aanbrengen van een extra inrit. In ieder geval het kan kosten met zich meebrengen om bijvoorbeeld, stel dat je een heel mooi pand hebt en er komen meerdere appartementen in, ik noem maar wat. Ja, dan heeft dat wellicht effect op een verkeersstructuur. Nou en die kosten op het moment dat dat forse bedragen betreft, dus boven de minimum bedrag. Het minimum bedrag is '…' gevallen € 10.000. Ja, als je daarboven zit, dan moet je wettelijk kostenverhaal toepassen.

De heer …: Ja, nog even een aanvullende vraag en dan uh, mijnheer Stam moet nog hè.

De heer …: Oh, u wilt graag de heer Stam nog antwoord geven?

De heer …: Nee, die moet nog antwoord geven, maar één aanvullende vraag. Dat verhaal … Dat is een verduidelijkende vraag. Dat met die rotondes en wegen et cetera, dat is toch niet in de afgelopen jaren heel bijzonder anders veranderd, of wel? Dat is toch … Dat staat in die van 2008 denk ik toch ook al op hoofdlijnen, dat het kostenverhaal?

De heer …: Klopt.

De voorzitter: De heer Ammerlaan.

De heer Ammerlaan: Dat is juist. Het is ook dat alles wat in het verleden goed was, hoef je niet opnieuw te ontwikkelen. Het is ook soms een herbevestiging van het beleid uit het verleden. Het is alleen wel dat de accountant heeft aangegeven het is een nota uit 2008. We zijn ondertussen drie, vier collegeperiodes verder. Dus het is nu wel zaak om een keer te actualiseren. En vandaar dat de handschoen door de organisatie is opgepakt. En ik meen ook dat het al meerdere keren in de gemeentebegroting was opgenomen als een investering.

De voorzitter: U komt dadelijk aan de beurt. Iedereen komt aan de beurt. Doe dat heel rustig. De heer Van den Berg heeft de uitspraak gedaan. De wethouder moet nog antwoorden. Die uitdrukking leg ik nu aan de wethouder voor.

De heer Stam: Misschien goed als mijnheer De Jong die hier naast mij zit daar ook wat op ingaat. Die is projectleider voor het hele … voor dit grondbeleid project. Het is natuurlijk wel duidelijk dat waar het gaat om grote grondtransacties, de mogelijke onteigeningen dat op zichzelf in de BEL, Eemnes en Blaricum wat meer aan de beurt zijn dan wij. Tegelijkertijd is het zeker zo dat als je gaat praten over grote projecten waar wij ook kostenverhaal doen het handig is en plezierig is en ook voor die accountant blijkbaar nuttig is als wij een raamwerk hebben waarbinnen we die kosten op een goeie manier en verstandige manier kunnen rechtvaardigen en waar maken. En maar misschien is het goed als '…' De Jong daar ook nog een toelichting op geeft.

De voorzitter: De heer De Jong.

De heer De Jong: De term grondbeleid is misschien wat verwarrend. Want mijnheer de Bondt zei, ja we hebben bijna geen grond. Nou ja, gemeente Laren heeft nog wel grond. Maar dat heeft niet zozeer alleen met die eigendommen te maken. Het heeft met alle ruimtelijke ontwikkelingen te maken die er spelen, want geen enkel ruimtelijk plan wat er in Laren wordt uitgevoerd laten we volledig los. Hè, wij spreken hier met de gemeenteraad heel vaak over allerlei plannen en dat doen we niet zelf en we werken niet samen. We zitten …. Loslaten doen we nooit. En stimuleren klinkt van, nou we zitten te drukken om dat er een plan wordt ontwikkeld. Dat dwingt misschien ook niet zo'n hele goede term, maar we moeten wel met een ontwikkelaar ook tot een eindstreep zien te komen. Want het plan van de Rabobank, wat u er ook van mag vinden, wij werken daar best wel samen om tot een uiteindelijk goed gedragen ruimtelijk plan te komen met de omgeving en ook met de gemeenteraad. En ook dat instrument hè, mijnheer Ammerlaan zei het al, dat instrument zit gewoon in de gereedschapskist die je mag gebruiken. U zei van, je moet eerst ruimtelijke doelen stellen en dan ga je kijken hoe je het gaat bereiken. Nou, dat klopt, maar dan is het wel handig dat je ook heel goed weet hoe je die ruimtelijke doelen kan gebruiken. Dus, vooraf heb je de gereedschapskist en dan ga je aangeven van nou, wij zijn een gemeente die niet heel erg actief grondbeleid voert, dus niet aankopen gaat doen. Maar we laten ook niet los. We werken wel samen en we gaan kosten verhalen. Dus het is wel goed om daar over na te denken om te realiseren dat als er een ruimtelijke ontwikkeling is dat er dus eigenlijk altijd wel een vorm van grondbeleid toepassen. Ja en zelf doen. Kijk nu bij de Harmen Vosweg heeft de gemeente deels grond liggen en de corporatie heeft de grond liggen. Ja, dan zijn we toch uiteindelijk als we daar een ontwikkeling willen en nu heeft dat doel eigenlijk wel gesteld. Want u heeft een nota vastgesteld waarin staat dat u zes tot twaalf woningen daar wel denkt. Ja, dan gaan we er toch wel met elkaar proberen te realiseren. Dus, we passen het grondbeleid natuurlijk al wel toe wat er nu is, maar ja, het moet toch wel een keertje afgestoft worden.

De voorzitter: Dank u zeer. Het woord is aan het CDA en dat is mevrouw Klingenberg begrijp ik. Mevrouw Klingenberg …

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Geeft …

De voorzitter: '…' ik heb weinig vakantie gehad, in tegenstelling tot de wethouder. Dus ik heb nog een oude reflex. Maar …

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Voorzitter, ik kan me helemaal voorstellen, het maakt me niet uit. Het is …

De voorzitter: Het woord is aan mevrouw klingenberg namens Liberaal Laren.

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Ja, ik heb twee vragen. En dat gaat over zaken die de gemeente onlangs onderhanden genomen heeft en daar wil ik u een vraag over stellen. Daar gaat het bijvoorbeeld over de Rabobank waar we een net al over bespraken. Dan wordt er een bureau ingehuurd en dan zou je denken degene die wat wil, dat is de projectontwikkelaar, dus die zal dat bureau inhuren en die zal daar gewoon alle kosten voor maken. Maar, misschien kan de wethouder er iets over zeggen, maar ik denk dat het in Laren niet het geval is dat ook die kosten, die worden niet verhaald, maar dat gaat de gemeente Laren zelf doen. Ik weet niet of het waar is maar misschien kunt u daar iets over zeggen? Een ander punt is, dat is, we hebben een tijd geleden, zijn er een heleboel woningen gebouwd voor het Rosa Spier. Dat is na 2008 gebeurt en die kosten zijn niet verhaald en het ziet er naar uit dat er wel kosten gemaakt moeten worden voor de infrastructuur. Kun je daar achteraf nog iets mee of niet?

De voorzitter: De heer Ammerlaan.

De heer Ammerlaan: Achteraf niet. Nee, je moet het vooraf met elkaar afdichten. De meest gebruikte vorm in dat afhechten van die afspraak is in een anterieure overeenkomst. Die staat ook wel omschreven in de nieuwe nota grondbeleid. En dat zijn in feite de afspraken die je als … tussen partijen maakt. En die komen eigenlijk in de plaats van het wettelijke kostenverhaal. Hè, want het wettelijke kostenverhaal dat is een hele stap verder. Dan kom je niet tot overeenstemming met de initiatiefnemer, maar je wilt wel de ruimtelijk initiatief laten realiseren. En dan ga je het via wettelijke manier ga je het proberen te verhalen. Nou, dat is eigenlijk een hele lastige constructie, omdat daar ook heel vaak, het leidt tot niet betalen. En je kunt beter werken met een anterieure overeenkomst. Nou, en wil je dus kosten verhalen, dan moet je het vooraf regelen, zodat alle partijen …

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: In dit geval is het een gemiste kans zeg maar.

De heer Ammerlaan: Nou ja, ik weet niet wat de redenen zijn geweest? Ongetwijfeld liggen daar allerlei redenen aan ten grondslag, maar dat weet ik niet.

De voorzitter: Ik denk dat de wethouder daar even iets aan kan toevoegen. Ja, wethouder.

De heer Stam: Waar je je altijd in dit soort situaties moet denken, Rosa Spier heeft zich afgespeeld … Daar is een anterieure overeenkomst gesloten in 2013 zal het zijn geweest, 2012 of iets dergelijks. En daar zijn afspraken gemaakt, ja als je op die basis die afspraken is uitgevoerd, ja je kan moeilijk na zes jaar zeggen, we zijn wat vergeten, mag ik toch eens even bij u langskomen. Dat kan je wel eens proberen, maar in het algemeen beperkt de vrijgevigheid zicht tot de Johanneskerk hoop ik. Waar het dilemma altijd voor ons zit is dat vaak de bewoner tegen ons zegt op het moment dat de ontwikkelaar gaat betalen, die zegt dan ga ik die rekening wel oppikken van dat rapport, onmiddellijk het verwijt komt in de richting van de gemeente, ja wie betaald, bepaalt. En dat is natuurlijk een rapport wat geschreven is in opdracht van die opdrachtgever. Dus wat je vaak ziet is dat wij dan in eerste instantie zelf op neutrale wijze proberen het onderzoek te doen. Te zorgen dat dat ook vertrouwenwekkend is in de richting van de ontwikkelaar maar vooral ook naar bewoners en naar de raad, commissie en degenen die daar bij betrokken zijn, om dan vervolgens in die anterieure overeenkomst uiteindelijk de kosten alsnog te verhalen. Dus ze zullen altijd proberen en dat doen wij ook, met regelmaat gedaan waar project '…' bij betrokken was. En daar probeerden wij die kosten netjes in die anterieure overeenkomst te stoppen.

De voorzitter: Mevrouw Timmermans namens Liberaal Laren.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Dank u wel voorzitter. Een vraagje; kan er namens dat nieuwe raamwerk kostenverhaal dat in de grondnota zou moeten komen ook een link gelegd worden met het afgeven van de vergunningen? Kan dat wettelijk vooraf?

De voorzitter: De heer Ammerlaan.

De heer Ammerlaan: Daar moet ik even over nadenken. In de nieuwe aanvullingswet grondeigendom is daar wel een link gelegd, maar dat heet eigenlijk met een bestuurlijke geldschuld. Maar dat gaat … Ja, dat is echt nog in ontwikkeling dat hele beleid. Dat moet ook worden getoetst door allerlei uitspraak van de rechter. Hè, zo gaat een wet zich ontwikkelen. Maar de idee erachter is dat op een gegeven moment een gebiedsontwikkeling wel ter hand wordt genomen, dus in de uitvoering komt. Waarbij nog niet alles is afgehecht met kostenverhaal. En dat heet dan een bestuurlijke geldschuld. En op moment dat er in de toekomst, stel over een jaar of 20 iemand zegt van: “Hé, maar ik wil toch dat onderdeel van de omgevingsvisie realiseren.” Dan zou dat op dat moment wel belast worden met die bestuurlijke geldschuld, want de gemeenschap heeft die al betaald. Al die rondwegen zijn misschien aangelegd of infrastructuur is aangepakt, investeringen in het groen zijn gerealiseerd. En op het moment dat je dat doet moet je wel de berekening maken en de grondslag. Hè dus, dat wil dus zeggen dat je dus bij die omgevingsvisie moet je ook een financiële paragraaf voegen. Het zelfde bij een bestemmingsplan waarin je dat toekomstige geldschuld ook kunt toedichten aan bepaalde ontwikkelingen. Dus het kan wel, maar dat is nog allemaal in ontwikkeling die wetgeving.

De voorzitter: Het woord is aan Larens Behoud, de heer Loeff.

De heer Loeff: Dank u voorzitter. Ja, we kunnen het heel lang maken en we kunnen het volgens mij heel kort maken. Dank voor de presentatie. Ik vond de sheets uitermate helder. Ik vond uw advies heel helder. Als u zegt situationeel handelen, betekent dat alles kan, handel naar bewind van zaken. Mijn vraag eigenlijk aan de wethouder is en aan de ambtenaren: zijn er op dit moment in het huidige grondbeleid zoals dat is vastgesteld knelpunten waarvan u zegt van dat zouden we echt willen veranderen? Want ik zie in het huidige grondbeleid 2008 allerlei terminologieën die niet meer kloppen. Logisch dat je dat gaat updaten, dat je daar een paar nieuwe technieken en trucjes aan toevoegt. Dat zal de accountant vragen. Maar zijn er nu echt dingen waar je tegenaan loopt in dat huidige grondbeleid waarvan je zegt van dat is een essentieel punt? Want dan denk ik dan zou dat de kern zijn waarover we in de raad zouden moeten discussiëren of we dat willen. Dat is eigenlijk de hoofdvraag. En het volgende is van in volgorde. Als we het hebben over wat gaan we doen met grondbeleid. Dan begint dat bij de omgevingsvisie. In dit hele verhaal van 2008 staan een aantal beleidsstukken. Maar eigenlijk gaan we nu even terug naar die omgevingsvisie en uit die omgevingsvisie volgt het omgevingsplan en dan ga je handelen op situationele zaken rond nou ‘…’ of in die verdichten of verkoop of voorkeursrecht of noem het dan maar op. Dus dat was eigenlijk de andere vraag van hoe ziet u de volgorde daarin? En het laatste en dat is eigenlijk een beetje ja, omdat dit is ingegeven door de accountant. Onze wethouder financiën zit heel fijn op de publieke tribune. Maar volgens mij is het hele verhaal gewoon ingegeven door gemeentes die enorme boekwaarde hadden en vervolgens brak de crisis uit en toen hadden ze enorme schulden want toen konden ze die grond niet kwijt. Misschien is het wel een tip om onze financiële situatie te verbeteren. Maar goed dat is eigenlijk iets voor een andere commissie. Daar ben ik eigenlijk wel benieuwd naar of daarover nog iets over gezegd kan worden?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Stam: Mijnheer De Jong vult mij wel aan. Als je mij zou vragen zijn er nou echte knelpunten? Dan zou mijn antwoord zijn, die hebben we niet echt. Ik heb ook in het overleg met de collega's in Eemnes en Blaricum gezegd: "Ja, nou ja, ik ga met jullie mee, maar om nou te zeggen, ik sta te trappelen van ongeduld om dit grondbeleid te gaan … Maar tegelijkertijd voelde ik me ook wel solidair met beide anderen die zeggen wij willen het toch gaan doen. Het zou een beetje 'commis faut' zijn als wij zouden zeggen we doen niet mee. Dus de presentatie die hier gegeven is, toont ook eigenlijk aan dat we niet zo gek veel daarbij te doen hebben. Ook niet veel van te verwachten hebben, dus in die zin kan het betrekkelijk simpel. En de simpelheid zit misschien meer in wat mijnheer de Jong heeft genoemd, het afstoffen van de regeling. En het even updaten en zorgen dat de behoorlijke wetgeving weer op orde is en dat soort zaken. Zonder dat wij nou onmiddellijk ook van de raad en van de commissie enorme knelpunten hier op tafel leggen waar we knopen over moeten doorhakken. Dat is eigenlijk mijn algemene antwoord. Ik weet niet of jij daar nog …

De heer De Jong: Nee, laat maar.

De voorzitter: Dank u zeer. Het woord is aan D66, de heer Grunwald.

De heer Grunwald: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, het is eigenlijk opmerkelijk dat op basis van de term grondbeleid een reactie ontstaat van grondbeleid, grondbeleid, we hebben toch helemaal geen grond? En vervolgens, want u bent toch een rondje bijdragers die allemaal een beetje refereren aan actueel dan wel oud zeer. Al dan niet gerelateerd aan ontwikkelingen rondom grondbeleid en dergelijke. Nou ja, ik wil ook kort houden. Het is gewoon van ons snippergroen over tuinhuisjes en de voortuin, de Rabobank en Crailo. Zijn toch allemaal activiteiten die dus eigenlijk ontsponnen moeten worden op basis van een set gereedschap wat we ter beschikking hebben om daarin ook … om daarmee onze doelen te realiseren. Dus het lijkt mij meer dan logisch dat we om de zoveel tijd dat actualiseren zodat we die dingen die we met elkaar willen ook zo goed mogelijk kunnen realiseren. Mijn enigste vraag hier zou dan eigenlijk alleen maar nog zijn, wat is de verdere procedure? Wanneer kunnen we het vaststellen? En welke inspraak hebben wij?

De voorzitter: Dank u zeer. Wethouder.

De heer Stam: Ik heb daar weinig aan toe te voegen als je het hebt over … als je nou echt actief grondbeleid zou je kunnen zeggen, dat komt zo dadelijk aan de orde als we het over Crailo gaan hebben, want dat zou je zeker van kunnen zeggen dat we een hele actieve rol hebben gespeeld. In de richting van de provincie hebben we net voor veel geld grond gekocht en we gaan daar een prachtige ontwikkeling doen. Dat is natuurlijk in zekere zin grondbeleid. Of dat nou helemaal gebaseerd was op de regeling uit 2008 dat durf ik niet hardop te zeggen. Tegelijkertijd, er zitten natuurlijk kleinigheden in. De vraag wordt gesteld, zijn er nou echte knelpunten? Nee zeg ik. Maar natuurlijk verkopen wij met enige regelmaat snippergroen. Het is handig als daar wat betere regeling voor is. Dat we ook weten waar we aan toe zijn en de burger ook weet waar ie aan toe is. Maar daar houdt het wat mij betreft toch wel een beetje bij op.

De voorzitter: Ok, de heer De Jong. Nee. Het woord is aan de VVD. De heer De Bondt.

De heer De Bondt: Dank u zeer, mijnheer de voorzitter. Ik had eigenlijk verwacht dat mevrouw Timmerman een overzicht zou geven van alle nota's die wij hier in het verleden al vastgesteld hebben waarmee we in feite vastgelegd hebben wat er met die paar snippertjes grond die wij hebben, die 120 huizen die wij de komende vijf jaar gaan bouwen aan de hand is. En dat had ik eigenlijk verwacht en meer, want zij weet dat veel beter dan ik. Dus ik zal ook geen poging doen om dat te evenaren, maar ik constateer wel dat wij hier in Laren, behalve die ambitie om 120 woningen waarvan we precies aangegeven hebben waar ze komen. Hoe de

verdeling zit in sociale woningbouw, koopwoningen en dure koopwoningen. Waar in feite dus het grondbeleid in mijn ogen niets aan toevoegt. Maar we moeten er wel voor betalen. Dat vind ik altijd heel vervelend. Het enige wat mij positief stemt, is de loyaliteit die wij kunnen opbrengen voor Eemnes en Blaricum, waar zoiets als grondbeleid nog wel op zijn plaats is. Zeker als Eemnes door alle problemen heen komt en daar nog een extra uitleggebied gaat realiseren. Of dat het geval is, nou dat moeten wij ons nog maar even afvragen. Dus, voorzitter, wat wel aardig zou zijn, we hebben nu een discussie over de verdeelsleutel. Dat loopt wat stroef en inmiddels wordt wel geopperd dat Laren wat relatief veel uren van het totaal verbruikt. Nou misschien kan dit dan op Blaricum en Eemnes geboekt worden. Dank u wel.

De voorzitter: Heb ik de indruk dat u uw opmerking moet aanleiding geven voor een opmerking van de zijde van de wethouder?

De heer Stam: Nou, ik kan mijnheer De Bondt geruststellen wij betalen één derde van de kosten. En dat is minder dan in het algemeen in de nota's aantreft.

De voorzitter: De heer Ammerlaan heeft die nog iets toe te voegen met betrekking … Nee, geen opmerking erover. Dan begrijp ik dat de heer Van der Berg nog een kleine vraag heeft voordat we dit onderwerp afsluiten om over te gaan tot het volgende onderwerp van deze agenda als u het goed vindt. De heer Van den Berg die overigens al twee keer het woord heeft genomen en dus nu voor de derde keer geef ik hem de gelegenheid nog het woord te voeren.

De heer Van den Berg: Ja, met deze opmerking doe ik verder niet zoveel, want volgens mij is dit een commissie met technische behandeling. Maar het rondje gehoord hebbende dacht ik, ik hou nog even mijn mond want misschien vragen een paar andere collega's nog een enkele. Die ik alvast als voorschot wil nemen, u zegt van situationeel de zaak gaan behandelen, maar in dit kleine dorp is bijna alles aan elkaar verbonden. Sommige bouwprojecten liggen maar enkele meters van elkaar af. Kunt u nog iets zeggen over de suggestie om juist in dit beperkte dorp waar 120 woningen moeten komen nog een hotel misschien en nog wat anders om juist zaken met elkaar te verbinden? Verschillende locaties wat daar de mogelijkheden zijn binnen die nieuwe grondbeleid? Ik kan ook wel voelen wat de heer Grunwald zegt met zijn grondbeleid, van joh voor ons verandert er niet zoveel, want het zit hem vooral in de wijziging van de wet aanvulling- en grondeigendom en het gaat veel meer over onteigening en dergelijke. Maar daarom was mijn vraag straks van het kostenverhaal en dat kostenverhaal vanwege rondwegen en ontsluiting, is er niet zo heel veel veranderd volgens mij. En daar wilde ik eigenlijk nog een aanvullende vraag over stellen. Dus naast zaken verbinden in de gereedschapskist zit het kostenverhaal ik ga het voorbeeld anders noemen. Ik zal niet zeggen dat er midden in het bos gebouwd is maar je gaat twee, drie majeure ontwikkelingen in een bosgebied, in een weiland bouwen. En er ligt geen weg heen en die weg moet er uiteindelijk wel aangelegd worden en daar staat dan de gemeente voor aan de lat. Dat is volgens mij iets wat in 2008 al lang kon en dat hadden we ook in de tussentijd kunnen doen door gewoon te zeggen: "Nou, het is prima dat je daar ontwikkelingen toestaat." Hè, daar hebben we ook aan mee gewerkt. Maar mag ik dan constateren dat wij misschien de gereedschapskist hebben dicht gelaten in plaats van dat we die open hebben getrokken? En deze situatie overigens even een '…' toe, is ook niet bedoeld om u in een valstrik te lokken. Die doet zich gewoon voor en dat is gewoon zonde. En dat politieke verhaal hoef ik nu niet te horen maar dat hoort toch ook gewoon bij kostenverhaal en ontwikkeling. En is de vraag iets anders gesteld dan mevrouw Timmerman. En dan als laatste zou ik toch nog wel willen zeggen ook van, dat sluit een beetje aan op wat de heer De Bondt zegt, het is prima eigenlijk om dit grondbeleid onder deze titel dan wel te doen, want ik was ook een beetje afwachtend, maar dan vooral eigenlijk over kostenverhaal. En ik zou eigenlijk al haast conclusie willen trekken, ieder ontwikkeling, welke hoe groot of klein ook, maar vooral de

gemiddelde grootte en dan heb ik het niet over het tuinhuisje, moet eigenlijk gewoon altijd een kostenverhaal tegenaan hangen. Anders kunnen wij gewoon niet meer bij wijze van spreken een bestemmingsplan dan wel een ontwikkeling toestaan. Maar die laatste dat is meer naar mijn collega's en de wethouder. Ik zou graag een antwoord hebben op die vragen over bouwen midden in een weiland zonder dat er een weg heen ligt.

De voorzitter: De heer Ammerlaan als laatste voor deze interventie, voor dit onderwerp. Het is woord is aan de heer Ammerlaan.

De heer Ammerlaan: Dank u wel voorzitter. Nou, het kostenverhaal, ik denk wel dat het gezond rentmeesterschap is naar de gemeenschap om na te denken over kostenverhaal. Zeker als het een ontwikkeling is die maar voor een beperkt deel van de gemeenschap ten goede komt. Dus in dit geval zoals u 'm beschrijft, gewoon, er worden drie percelen ontwikkeld en daar moet een weg naartoe worden aangelegd. Ja, dan moet je echt wel goed onderzoeken van wie die kosten moet dragen. Doet de gemeenschap dat of … Maar misschien zijn er ook wel hele specifieke redenen voor hè in de anterieure afspraak. Misschien wordt er wel een ander beleidsdoel gerealiseerd vanwege dit. Maar dat weet ik dus niet. En ten tweede over dat verbinden met ruimtelijke ambities die op een paar meter afstand van elkaar liggen. Dat kan. Eén van de instrumenten die ook in de aanvullingswet grondeigendom worden genoemd, dat is de vrijwillige stedelijke kavelruil. En dat is een vergaande vorm van … Hè, want je had wel kavelruil in het buitengebied, maar je kunt ook binnenstedelijke kavelruil doen, waarbij de gemeente als kennisdrager een faciliterende rol kan hebben voor allerlei particulieren die met elkaar afspraken maken, hoe gaan we nou gebied ontwikkelen. En het leuke van die vrijwillige stedelijke kavelruil is juist dat het dus ook kadestraal wordt vastgelegd. Waarbij ook mensen hun rechtszekerheid waarborgen. Hè, dus dat ook al gaat er iemand weg of verhuist of hij verkoopt zijn eigendom dat de nieuwe eigenaar in de afspraak treedt die zijn gemaakt. Nou, dat zijn dus allemaal in het kader van … in die omgevingswet biedt dus al die mogelijkheden om ook in gesprek te gaan van laat het nou bij de gemeenschap. Je hoeft het als overheid niet altijd te doen. Hè, je kunt het ook via een soort stimulans of via dat juist die '…' rol oplossen. Nou, dus misschien dat even een klein antwoord op uw vraag van verbinden. Ja en dat kostenverhaal, maar misschien dat de organisatie daar beter op in kan gaan.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Stam: Ja, ik weet niet welk weiland mijnheer Van den Berg precies bedoeld? Als het zuiver theoretisch is dan is daar een antwoord op gegeven. Als er bedoeld wordt waar net naar geduid wordt Rosa Spier bijvoorbeeld. Ja, daar zijn uitgebreide onderzoeken gedaan. Anterieure overeenkomsten het woord zegt het al, worden afgesloten voordat de vergunning wordt afgegeven en dan maak je als gemeente naar beste kunnen zo goed mogelijke afspraken over de kostenverdeling. En voor zover ik er mee te maken heb gehad, niet met Rosa Spier maar alle spullen daarna. Ja, wij zullen enorm goed letten op kosten, dat hebben we met Singer gedaan, dat hebben we met grote projecten gedaan als De Houtzagerij bijvoorbeeld. Maar we doen het ook, dat weten degenen die bij de bestemmingsplan Centrum hebben mee gedaan, ook op individuele projecten maken wij anterieure overeenkomsten omdat wij vinden dat we meer kosten moeten maken dan van ons verwacht mag worden in eerste instantie. Dus we zitten er bovenop en u hoeft zich daar wat mij betreft geen enorme zorgen om te maken.

De voorzitter: Dank u zeer. Mag ik de commissie erop wijzen dat het de bedoeling is dat medio maart een nota grondbeleid aan de orde is. Die zal dan hier in de commissie komen met gevolg dat vervolgens één en ander moet worden vastgesteld ten laatste voor de zomer. Daar komt het op neer. De heer van den Berg nog éénmaal.

De heer Van den Berg: Nou even heel concreet nu een korte reactie. Ik noemde een weiland, maar dat was om het minder pijnlijke … we kunnen ook het bosgebied noemen waar Rosa Spier, maar ook vooral de locatie Steenberg, ontwikkeld wordt. En daar doelde ik eigenlijk gewoon op. Dus ik kan 'm wel iets politieker maken. Daar speelt wel degelijk een rol dat er een gereedschapskist is geweest die, voor zover ik nu beluister, die is dicht gebleven. En dat is denk ik toch wel een punt waar we het een keer met elkaar over moeten hebben. Want als wij straks nog allerlei voorzieningen moeten treffen dan komt dat gewoon ten laste van de gemeenschap want we zijn gewoon te laat. Maar goed dat is wel heel politiek. Daar duidde ik meer op dat ik gewoon in zijn algemeenheid graag de vraag wilde stellen zonder meteen de inhoud in te duiken. Ter verdediging naar de heer Stam, ik had het niet over een weiland ik had het gewoon over die drie locaties die ik nu noemde.

De voorzitter: Als allerlaatste de wethouder.

De heer Stam: Ja, kijk de suggestie … heb ik wel eens vaker gezegd. Ik voel mij politiek verantwoordelijk, want dat schijnt staatsrechtelijk zo te werken voor de dingen die 12 jaar geleden zijn gebeurd. Ja, ik ben daar niet bij geweest. Natuurlijk zijn er anterieure overeenkomsten gesloten. Als ze er niet zijn gesloten of in voldoende mate dan heeft iemand dat verzuimd en dan ben ik daar blijkbaar politiek verantwoordelijk voor. Voor zover het mij betreft maken wij altijd anterieure overeenkomsten die goed zijn, voldoende zijn en de kosten dekken die we maken.

De voorzitter: Dank u zeer. Mevrouw Timmerman als allerlaatste. Ik denk …

Mevrouw Timmerman-Hamers: Ja, dit schiet toch weer een beetje in mijn verkeerde keelgat, want mijnheer Stam is er heel goed in om dingen die hij zelf verkeerd heeft gedaan op andere wethouders af te schuiven en dat …

De voorzitter: Ik denk dat u …

Mevrouw Timmerman-Hamers: Dat vind ik niet netjes.

De voorzitter: Jazeker en ik zou dus de heer Ammerlaan … Ik zou de heer Ammerlaan en de heer Schlooz zeer willen danken voor het voortreffelijke presentatie. Die was helder, die was kort, die was precies. Dus wij zijn u als commissie zeer dankbaar. Ik schors één minuut.

6. Informatie college stand van zaken Vredelaan 9

De voorzitter: Ik heropen de vergadering. Ik heropen de vergadering. En we zijn bij punt zes van de agenda, te weten, informatie college stand van zaken Vredelaan 9. Ik neem aan dat de wethouder behoefte heeft om nadere toelichting op een notitie die wij eerder gekregen hebben betreffende dat pand. Het woord is aan de wethouder.

De heer Stam: Ja, aan de commissie is toegestuurd een uitgebreide raadsinformatiebrief met daarbij een document wat bevat het deskundigenrapport en daarnaast een advies van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit. Er is in november door de raad een motie aangenomen waarbij het college is opgeroepen om nog eens met de commissie van gedachten te wisselen over het om het zo te noemen voorgenomen besluit van het college om af te zien van de monumentale status van het pand. En daarmee de facto over te gaan of de mogelijkheid te openen tot het slopen. Het lijkt me niet dat ik daar nu niet al te uitgebreid op in hoeft te gaan. Dus de

toelichting die we hebben gegeven in de informatiebrief en in de rapporten die daaraan zijn toegevoegd lijken mij tot éénduidige conclusie te leiden. Zowel de deskundigenrapport als de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit hebben een hele duidelijke opvatting tot uitingen gebracht die het college volledig deelt en dat leidt tot de conclusie dat uiteindelijk de monumentale status van het pand zal verdwijnen. En dat dat uiteindelijk ook de sloop een werkelijkheid zal worden. Ik wacht verdere even de reacties van de commissie af

De voorzitter: Mag ik beginnen met de VVD om langs deze kant een eventuele reactie te geven voor zover u daar behoefte aan hebt? Je hoeft niet per se wat te zeggen, maar het woord is aan de VVD. De heer de Bondt.

De heer De Bondt: Voorzitter, ik zal heel kort zijn. Uit de nu gepresenteerde stukken leid ik af dat het monument niet meer te redden is. En dat was ten tijde van het indienen van de motie in ieder geval aan mij nog niet zo duidelijk. Dat plaatst wel enige vraagtekens bij de zorg die de eigenaar van het pand voor verder verval had moeten nemen. En ja ook wat vraagtekens bij de vraag waarom het niet gebeurt is? En we hebben zojuist weer een aantal monumenten vastgesteld. Althans de mededeling gekregen dat het college ze heeft vastgesteld. En toevallig viel daar het woord monumentenzorg. En ik vraag me dus af wat monumenten zorg voor de gemeente inhoud anders dan alleen maar het opleggen van beperkingen door de status monument daaraan te verbinden? Dat het college tot de conclusie komt dat het pand niet meer te redden is en dus gesloopt mag worden, tot mijn spijt, deel ik die opvatting.

De voorzitter: Wethouder wilt u daar misschien op reageren naar aanleiding van …? Nee '…' De heer Grunwald, D66.

De heer Grunwald: Dank u wel voorzitter. Jammer dat Vredelaan 9 niet behouden kan worden natuurlijk in algemene zin. Toen het in 1920 gebouwd is, was er blijkbaar nog geen sprake van een beschermd dorpsgezicht of een dergelijke, want anders was het er misschien niet gekomen. Maar goed, het had uiteindelijk wel de status monument gekregen om dat het wel bijzonder is en wel af stak ten opzichte van de bebouwing in de omgeving. Dat laat maar weer zien dat je natuurlijk ook best wel met een gebouwtje wat misschien mij persoonlijk niet zozeer aanspreekt toch wel vriendjes zou kunnen worden omdat het dus toch ook wel weer de monumentale sub stands van Laren vertegenwoordigt. Nou ja, jammer dat het niet behouden kan worden. In ieder geval zijn we het er wel mee eens, maar we hebben daar wel een vraag over. We verliezen natuurlijk hier een monument. En de vraag is eigenlijk van, is het mogelijk om aan de nieuwe eigenaar van de grond, want de grond zou verkocht worden heb ik begrepen, enige eisen op te leggen ten aanzien van de nieuwbouw die daar verschijnt? Want het zou natuurlijk toch jammer zijn als het een niemendalletje wordt of iets dergelijks. Het zou toch minimaal ingepast moeten worden in de sfeer van de omgeving of liefst wel een nieuw gebouw met monumentenpotentie wat mij betreft. Want dan hou je dat natuurlijk een beetje. Dus de vraag is eigenlijk, zijn er mogelijkheden om daar wat eisen aan te stellen?

De voorzitter: Wethouder.

De heer Stam: Ja, nou ja, het is natuurlijk zo dat, het is uiteindelijk, op het moment dat de monumentale status van het pand zou verdwijnen en daar lijkt het ons op, in ieder geval als college, ontstaat er eigenlijk een situatie waarbij er sprake is van een normale woning die … waar in de staat die zich bevindt ook gesloopt mag worden. En dan kom je in een juridisch veld terecht waarbij natuurlijk het aan degene die het koopt, of degene die het al in bezit heeft of wat dan ook, daar gaan we niet in eerste instantie over. Aan die eigenaar, oude eigenaar of nieuwe eigenaar, het is om met een plan te komen. En dat plan in het algemeen, wordt hier getoetst aan eisen van zoals de welstandsnota die stelt. En die welstandsnota zegt zelf dat je wel degelijk welstandscriteria kunt ontwikkelen, maar dan heeft de welstandsnota het met name over grootschalige

stedenbouwkundige ontwikkelingen en niet over individuele gevallen. Dat wil niet zeggen dat … Dat betekent dus dat het een juridisch ingewikkeld vraagstuk is om tegen een individuele private eigenaar te zeggen u moet dit of u mag dat. Ik vind dat dat getoetst moet worden, nogmaals aan criteria die de welstandsnota stelt. Dat is ook de opgave die de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit in het algemeen heeft om daarover ons te adviseren. Dat dienen ook de ambtenaren die dat vergunnen op hun beurt ook te doen. Dat neemt niet weg, dat gaf ook de Ruimtelijke Kwaliteit zelf aan, je kan natuurlijk een verzoek doen, maar of het nou veel meer kan zijn dan een verzoek dat moet ik nog eens bekijken, of ze zo vriendelijk willen zijn in houtskeletbouw dat nog eens opnieuw een gebouw neer te zetten. Maar ja, uiteindelijk zal het toch degene die de eigenaar is van die grond, die zal een eigen besluit nemen over datgene wat hij zelf wil. En nogmaals, dat zal getoetst moeten worden aan de criteria die bij ons in de gemeente nou eenmaal aan de orde zijn. En dat is eigenlijk mijn antwoord op de vraag die u stelt.

De voorzitter: Ok, het woord is aan Larens Behoud, de heer Loeff.

De heer Loeff: Voorzitter, dank u wel. Wij hebben vorig jaar een motie aangenomen. En die motie vroeg om behandeling van dit onderwerp. En die motie was erop gericht dat wij informatie zouden krijgen over de toestand van het pand, over de wel of niet kunnen restaureren. Hoe het zit met oorzaken, verzekeringen, kansen tot herbouw. Kortom er waren heel veel vragen bij ons, in onze fractie, hoe staat het nu met dit pand dat meer dan een jaar geleden is afgebrand? Waar geen enkele nootmaatregel is getroffen en wat nu nog steeds zonder noodmaatregelen staat weg te kwijnen. Dat is een merkwaardige staat, uh, situatie. En ik proef nu bij de wethouder het verhaal van ja dat is allemaal aan de eigenaar. En eigenlijk is onze frustratie van die motie ingegeven door het feit dat wij vinden dat de wethouder die de monumentenverordening dient na te leven ook actiever had kunnen kijken in wat doen wij nu om een pand dat wordt afgebrand uh, dat afbrand, of tegen welke oorzaak dan ook te beschermen tegen verder verval. Als we dan zien dat de rapportage die nu aan ons toegestuurd, dateert van november 2019 dan kunnen we hier constateren dat in ieder geval de wethouder zeer lang heeft gewacht met het doen van onderzoek naar de status van het pand. En dat vind ik wel een opmerking die gemaakt moet worden want als we kijken naar andere panden dan zie je dat daar heel snel een verzekeringsmaatschappij komt, er worden maatregelen genomen en vervolgens wordt er gekeken van wat kunnen we er nog mee? En dan kan er altijd eenzelfde conclusies zijn als waar we nu tegenaan lopen, namelijk dat de staats van het pand zodanig is dat we met elkaar moeten concluderen dat de monumentale waarden zodanig verdwenen zijn dat we niet anders kunnen dan slopen. Het probleem wat zich hier voordoet, staat niet op zichzelf. Want Laren heeft de afgelopen decennia veel branden gekend. Er zijn zeer veel waardevolle panden plotseling in brand gevlogen. En er waren ook heel veel signalen meteen de dag daarna dat die panden meteen onderuit zou konden worden geschoffeld. Ik refereer nog even naar het Papageno Huis waar meteen de dag daarna in de krant stond: “Het is in slechte staat. Het kan plat.” Zie wat daar nu staat: een prachtig gerestaureerd gebouw inclusief een interieur wat weliswaar helemaal nat was. Maar wat weer een keurig trappenhuis heeft, allemaal gelukt. Boerderij aan de Torenlaan idem dito. Zelfs nog met rijk monumentale status terwijl er eigenlijk maar vier gevels stonden. En dat brengt me eigenlijk tot mijn punt, behalve de opmerking dat ik constateer dat er zeer laat is gehandeld. Als we nu kunnen vaststellen dat we nog niet weten wat er verzekeringstechnisch wordt gerealiseerd of dat sprake is van herbouw of dat dat sprake is zoals de wethouder is van een perceel waar de eigenaar conform de welstandstoets iets mag realiseren. En als we dan kijken naar het advies van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit die zegt: “Wij zouden het heel fijn vinden als hier toch iets zou verschijnen wat een referentie is naar wat er stond vanwege het algemeen belang van diversiteit van die laan dan zou ik een klemmend beroep willen doen op de wethouder om een toezegging te doen om aan die sloopvergunning al dan niet gekoppeld een beeldkwaliteit plan te ontwikkelen om ervoor te zorgen dat er iets komt wat refereert aan wat er stond. Al is het alleen maar om dat beeld te handhaven. En

ik hoop dat de wethouder daartoe genegen is en om dat ook te koppelen aan het moment van het verlenen van de sloopvergunning. En dat is eigenlijk mijn eerste vraag. Is de wethouder bereid om die toezegging te doen?

De voorzitter: Wethouder.

De heer Stam: Nou ja, dat weet ik niet omdat, kijk, we staan op het punt om nu een besluit te gaan nemen om die monumentale status eraf te halen. Dat betekent dat we vrij snel ook een sloopvergunning zullen gaan afgeven. En ik ben vanochtend, mag ik geloof ik wel zeggen, benadert door mijnheer Loeff die zegt: "Ik zou graag kijken of er mogelijkheden zijn of ik met een beeldkwaliteit plan uit de voeten kan." Ja, het antwoord dat ik net heb gegeven, is een voorzichtig juridisch antwoord omdat ik op dit moment helemaal niet weet in hoeverre ik dat kan afdwingen of ik het kan waarmaken. Het is voor mij nogal makkelijk om intenties uit te spreken, ik ga mijn uiterste best doen om… Dat wil ik ook best doen, maar als u mij vraagt kunt u hard maken dat dat beeldkwaliteit plan opgelegd kan worden aan de nieuwe eigenaar of de oude eigenaar dan durf ik op dit moment daar geen positief antwoord op te geven, omdat ik het gewoon niet weet. En ik heb vandaag ambtelijk de vraag gesteld, daar maar een half of een eerste antwoord op gekregen. Dus ik zal toch echt na moeten kijken of dat haalbaar is, want we zitten dan natuurlijk ook in een … Je kunt zeggen, dat wil ik graag … Kijk ik vind ook, ik zou het liefste willen dat daar … dat monument daar weer komt. Dat als het monument niet was afgebrand, dat het er nog steeds stond. Ik vond het een prachtig gebouw. Het kon niet meer worden opgebouwd, dat had ik liever gezien dat het wel kon. Als dat het advies was geweest had ik het ook fantastisch gevonden. Maar nu het advies ligt, ja het is er niet meer, monumentale status is er af, ja je mag slopen. Zit ik wel met de vraag: "Van wat kan een oude of waarschijnlijk een nieuwe eigenaar … Wat is het juridisch kader waar in die nieuwe eigenaar gaat opereren?" En de vraag is of ik alleen een verzoek kan doen, als u zo vriendelijk willen zijn naar de beeldkwaliteit plan te kijken wat de raad voorstelt dat ik aan hem doorgeef of dat dat ook afdwingbaar is? Dat laatste vermoed ik namelijk, dat dat niet mogelijk is. Maar dat is mijn eerste impuls als ik erover nadenk. Maar ik wil met alle soorten van genoegen proberen dat voor elkaar te krijgen. Maar ik durf op dit moment daar u geen garantie op te geven.

De voorzitter: Heel even nog de heer Loeff.

De heer Loeff: Het lijkt mij dat de raad gaat over het vaststellen van beeldkwaliteit plannen. En dat kunnen we volgens mij doen in het algemeen belang. Dus wat mij betreft maken wij daar een raadsinitiatief van als dat nodig is. Maar, ik vraag het ook met name omdat ik denk van kijk, we hebben straks een perceel en stel dat we hier over een jaar zitten en vervolgens blijkt de locatie van het bouwkavel niet helemaal gunstig te zijn. Hè, misschien moet het bouwkavel misschien wel gesplitst worden omdat dat qua oppervlak veel praktischer is. Hoe … Nee, de wethouder weet … kan toezeggen dat hij daarmee niet naar de raad komt. Heel goed.

De voorzitter: Wethouder.

De heer Stam: Percelen worden niet gesplitst en huizen worden niet gesplitst. Dat heb ik goed in mijn oren gesplitst. Ik ben ook geen gesplitste persoonlijkheid, dus wat dat betreft, ik heb altijd goed naar de raad geluisterd. Ik zeg alleen maar … Maar misschien kan '…' Lugard die hier naast me zit daar nog iets aan toevoegen. Ik zeg de criteria die de welstandsnota op dit moment aangeeft, zijn dat bij grootschalige ontwikkelingen, je een beeldkwaliteit plan kunt maken. Met andere woorden, hè, dan kom je toch in een juridische interpretatie terecht, die welstandsnota geeft niet aan dat je op individuele basis dat kunt doen. En de volgende vraag is natuurlijk dat als iemand koopt dat perceel, dat mag niet gesplitst worden, dat mag niet et cetera en die zal zich beroepen op zijn juridische positie. En dan is de vraag, kan de raad wel zeggen, nou ja,

maar ik wil dat daar een beeldkwaliteit plan. Maar de man of vrouw die dat koopt, heeft een eigen juridische positie vermoedelijk. En ik ben niet zeker van het feit dat de raad dat vervolgens of de wethouder dat kan afdwingen. Maar misschien wil mijnheer Lugard die daar nog veel meer weet van dan ik daar iets over zeggen?

De voorzitter: Geachte ambtenaar.

De heer Lugard: Nou de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit heeft in haar advies een beroep gedaan, want zij gaan over, zij toetsen de welstandsnota die de raad heeft vastgesteld. Als zij dat zouden kunnen, dan hadden ze dat als voorwaarde gesteld bij de intrekking. Maar zij kunnen dat niet omdat in de welstandsnota staat dat er alleen maar gaat de eis voor een beeldkwaliteit plan als het om grootschalige ruimtelijke ontwikkeling gaat. En één woning valt niet daaronder. Dus op grond daarvan en op grond van de welstandsnota zou je dat niet kunnen eisen.

De heer …: Hm, hm, duidelijk.

De voorzitter: Ok, dat is helder. Het woord is aan Liberaal Laren, mevrouw Timmerman.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, eerst even op een opmerking op de wethouder die net zei, ja wij splitsen niet. Maar ik wil u wijzen op wat wij vandaag op de mail kregen. 7 '…' en 67 is gesplitst. En dat had dus niet gemogen. Goed.

De voorzitter: We gaan even … Nee, zij maakt een opmerking die even …

Mevrouw Timmerman-Hamers: Even aan de kant van …

De voorzitter: Ok. Ok.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Het splitsen. 7 januari 2019 brak er brand uit bij een gemeentelijk monument. Eind september, negen maanden later en pas nadat de eigenaar had gevraagd aan de gemeente om het monument af te voeren van de gemeentelijke monumentenlijst en te slopen, is de gemeente in actie gekomen. Vanuit de raad is er al eerder gevraagd om na de brand dit huis af te dekken. Want je hoeft niet echt een specialist te zijn om te begrijpen dat bij houtenskeletbouw na brand de weersinvloeden en enorme impact hebben. De welstand constateert ook, die betreurt het ook. Ik was ook bij die welstandsbehandeling dat het pand al die tijd vooral een houtenskeletbouw al die tijd zo heeft gelegen. En die begreep dus ook niet waarom dat de gemeente niet had ingegrepen. Dat zijn onze gemeentelijke monumenten en daar horen we voor te zorgen. MooiSticht zei toen dat er ooit een brief was uitgegaan met het verzoek om af te dekken. Ik ken die brief niet, ik heb 'm niet gezien. En ik vraag aan de wethouder om die brief als dat inderdaad zo is, dan hebben we nog een vraag, van waarom is er dan niet op die brief gehandhaafd? En sowieso, wij constateren dat hier sprake is van een ernstige vorm van nalatigheid van de gemeente en ik vind niet dat we zo op deze manier met onze monumenten kunnen omgaan. En dan haak ik even in op het verhaal van mijn buurman, parallel trekken met het Papageno Huis en allerlei andere waar ook wat mee gebeurd was. En die zijn allemaal weer heel mooi opgeknapt. Dan over de eisen voor de nieuwbouw. Het verzoek van mijn buurman ondersteunen we van harte. Desnoods inderdaad met een raadsinitiatief. En misschien dat er, want mevrouw was al heel lang van plan om het huis te verkopen, dus zodra dat er iets nieuws staat, wordt dat ook weer verkocht. Misschien dat er iets met een eventuele nieuwe eigenaar gedaan kan worden? En last but not least, heb ik onze monumentenverordening nog even nagekeken en ik denk dat wij daar in de zeer nabije toekomst, ik zal dat in het presidium aankaarten, iets aan moeten toevoegen over herbouw na calamiteiten. En dan kunnen

we gewoon de zinnetjes aanhalen die in de erfgoedwet staan en dan is eigenlijk alles opgelost. Want dat staat er namelijk niet in.

De voorzitter: Het woord is aan de wethouder.

De heer Stam: Ja, nou aansluitend op datgene wat ook de heer Loeff zei, moet ik inderdaad wel toegeven dat we traag zijn geweest in de aanpak. Dat moet ik zelf ook constateren en dat heeft me ook zeer gespeet. Het is niet zo dat we niet van het begin af aan betrokken zijn geweest, want er zijn contacten geweest met donates in het begin al, er zijn contacten geweest met experts, er zijn contacten geweest met mevrouw. We hebben in het begin gedacht … Er was toen al vrij snel de vraag van moeten we niet afdekken? Daar werd het antwoord op gegeven ook van de verzekeraar, heeft geen enkele zin, want daarmee bestaat het gevaar dat het dak zou instorten en dat daarnaast het hout toch al zo sterk was aangetast door het bluswater dat het nog erger zou kunnen worden. Geschatte kosten waren toen € 30.000 waar de eigenaar en ook de verzekeraar geen verantwoordelijkheid voor wilden nemen. Wij hebben al uiteindelijk in mei, juli zijn we overgegaan tot het besluit om zelf een expertrapport te laten opstellen. We hadden ook kunnen zeggen, ja tegen de eigenaar, komt u nou met een behoorlijk expertrapport. Hebben we zelf op eigen kosten gedaan. En vervolgens is dat inderdaad ongelofelijk traag tot stand gekomen. Dat had allerlei oorzaken de expert was ziek, had allerlei privéomstandigheden waardoor het alsmaar vertraagde, zeer tot mijn spijt. Ik heb daar ook met mevrouw Heringa, de eigenaar over gepraat. Excuses daarvoor aangeboden. Dat moet ik gewoon toegeven. Maar uiteindelijk is dan na veel getrek en gedoe is er toch een goed rapport gekomen. Maar dat was pas november van het afgelopen jaar, nadat er vanaf juni, juli al aan gewerkt was. Ik had gehoopt dat het allemaal veel sneller was gegaan. Dat is niet gelukt. Dat spijt me, dat vond ik zelf ook heel vervelend. Uiteindelijk in november, oktober, november werd duidelijk dat dit de opvatting was van de expert en ook van Ruimtelijke Kwaliteit. En ik tot geen andere conclusie kon komen dan de conclusie waartoe het college is gekomen. In hoeverre d'r nog behoefte is om de monumentenverordening nog eens aan te passen, nou dat hoor ik graag dan. Daar zijn we natuurlijk altijd voor open als daar nuttige suggesties zijn.

De voorzitter: Het woord is aan het CDA, de heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Nou, de collega's hebben al een mooie forse inbreng. Ik wil wegblijven van of iets mooi of lelijk is en waarom iets op de monumentenlijst. Want dat is maar zeer betrekkelijk. En dan refereer ik een beetje aan wat de heer Grunwald in zijn betoog mee begon. Het stond er en ik heb alvast één vraag. Het woonhuis is afgebrand, maar ik heb volgens mij als het goed zie, staan er nog wat bijgebouwen. Die zijn volgens mij in een soort van zelfde stijl opgetrokken. Dus daar gaat de vraag over. In hoeverre rust daar ook die monumentale status op en is dat een ensemble? Ik zie al wat knikken en dergelijke, maar goed vraag is gesteld. De informatie die u net gaf in de antwoorden op de laatste vraag van mevrouw Timmerman. Op moment dat zo'n monument afbreekt en ik denk ook even aan de opmerkingen van de heer Loeff, dan is het, op het moment dat eigenlijk een verzekeraar ons, of u adviseert of de brandweer adviseert, niet aankomen want anders stort het boeltje in. Lijkt mij dan bijvoorbeeld bij een actieve houding toch wel kunnen horen dat je dan misschien toch de gemeenteraad wel meeneemt in van, daar kunnen we niks mee. Nu horen we dat nu als doekje voor het bloeden. En daar zit een beetje meer het ongenoegen en dat moeten we hier in de commissie, want dat komt nog niet terug in de raad. Dit krijgt ook een beetje een verkeerd signaal. Het heeft heel lang opgestaan, maar als dit de manier is om onder monumentenstatus uit te komen, kun je heel lang gebouwen leeg laten staan. En ik weet dat dat vanuit liberaal oogpunt not done is wat ik nu zeg, maar soms moet de verkoper gewoon nadenken over de prijs die die ergens voor vraagt. En nu spelen we gewoon wel een bouwkavel vrij als gevolg van regels. En daar wil ik ook niks aan af doen. Kennelijk kan de wethouder niet

anders. Maar die zurigheid, die leeft bij mij. En daarvan denk ik van dit is een perverse prikkel en die moeten we wel ergens met elkaar benoemen. Ik wil niet zover gaan dat … De wethouder geeft soms al aan dat ie zegt: "Nou, dat spijt me ook wel dat we traag zijn geweest." Maar we hebben net een kostenverhaal gehad. Ik durf toch wel na te denken over van als wij onderzoeken doen die eigenlijk de eigenaar niet kan betalen, dan begint het bijna al op het sociaal geval te laken. Maar we gaan hier niet op individuele gevallen in, maar het zou bijna zoiets kunnen zijn, dat de kosten die wij gemaakt hebben, die gaan wij wel in rekening brengen bij de toekomstige eigenaar of bij de eigenaar op het moment dat zij het gebouw verkoopt. En dat is een harde, zakelijke manier maar dat is misschien ook wel een beetje de insteek om eens te gaan afleren dat wij maar overal voor op moet draaien. Want eigenlijk denk ik nu dan en wij mogen nooit in de uitvoering treden, want we zijn voor de kaders en het controleren. Als dat al zo is als een verzekeraar al zegt ga het dak niet op, want het stort in, dan hoef ik niet meer hogere wiskunde te gaan studeren om te zeggen, zet de sjofel er maar in. Maar dat doen we dan niet, dus dan blijven we heel braaf een tijdje wachten. En een jaar later, zitten we dan bij elkaar en moeten we elkaar aankijken en kunnen we haast niet anders als u, en de mooie woorden van de heer De Bondt, met spijt constateren dat het afgebroken moet worden. Nou, ik wil ergens wel, mevrouw Timmerman heeft ook al een voorzet gegeven. Wij moeten hier wel een paal en perk aan stellen dat als het dan zo is, dat we misschien gewoon als raad zeggen: "Nou, we maken even tijdelijk een soort fonds, want u moet wat uitgaves gaan doen om wat zaken te regelen en dat is die monumenten wel waard." Want er worden allemaal andere monument genoemd, maar ik haal dan altijd maar weer Mauve aan, toen hadden we nog een gelukkige, vrijwillige gemeente brandweer, als daar de voorgevel om was getrokken, hadden we nou geen semi nagebouwd gerestaureerd Mauve meer gehad. Maar dan had daar op het moment dat iets afgebroken wordt, mag er gewoon van alles terugkomen. En dat moeten we ons wel realiseren dat dat een perverse prikkel kan zijn voor eigenaren. Ik wil niet deze mevrouw ervan betichten dat ze dat bewust heeft gedaan, maar ergens moeten wij wel gewoon paal en perk stellen. En om dat het ook niet terugkomt in de raad voorlopig als ik het goed heb, moet ik het hier nu melden. En ik denk ook dat het meer is voor misschien nog eens voor ons als presidium van hoe ga je hier een college in helpen. Maar ik heb er hele gemengde gevoelens bij en we kunnen het niet hard maken maar eigenlijk denk ik gewoon, toch zou ik het wel onderzocht willen hebben of we daar op zo'n verhaal geen plankosten kunnen verhalen? En wat ik ook '…' de heer Loeff refereert er ook al aan, nou splitsen van kavels kan niet, maar ik zou er toch wel sterk aan neigen om gewoon wat daar aan bouwvlek dan ligt daar ook geen centimeter aan toe te passen of bij te passen. We gaan niks toepassen aan de oppervlakte en ook niet aan de hoogte. Dit is dan wat er te koop ligt straks en daar moeten we het dan maar mee doen. Volgens mij kunnen we ook geen verplichting eraan vast koppelen dat het een, bijvoorbeeld een architectuur tonisch hoogstandje moet gaan worden. Want dan is het helemaal niet historiserend bouwen, maar dan ga je juist andere verplichtingen erop leggen dat er iets heel aparts moet komen, dat ons doet herinneren in de komende dertig, veertig jaar dat wij hier iets hebben laten liggen met elkaar.

De voorzitter: Het woord is aan de wethouder.

De heer Stam: Ja, allereerst de opmerking. Het is zo dat het hoofdgebouw is indertijd monumentaal verklaard en datgene wat er naast staat, dus de bijgebouwen, zijn dat niet. Heeft overigens de Ruimtelijke Kwaliteit ook wel eens zijn verbazing over uitgesproken en ook zie je dat in dat rapport wel terug. Dat is een beetje merkwaardig aan dat monumentale ding, gebouw, woning. Er zijn ook allerlei dingen in gefrutseld waardoor het eigenlijk zo monumentaal misschien niet meer was maar dat behoort niet tot de monumentale status. Als het gaat om, daar heb ik zojuist al op gereageerd. Als het gaat om nieuwe vergunning voor te mogen bouwen dan hebben we te maken met, nogmaals niet alleen met de welstandsnota maar ook gewoon met het bestemmingsplan. Het bestemmingsplan geeft aan hoe hoog je mag bouwen en wat de footprint is en dat

soort dingen. En daar zullen wij ons uiteraard aan te houden hebben. En dat geldt ook dus uiteraard voor de nieuwe eigenaar. Ja, in de mate waarin … ik vind zelf als er een suggestie zou zijn van die mevrouw heeft zolang … Het huis heeft stil gestaan en of heeft leeg gestaan. Ja, dat kan allemaal wel zijn. En heeft het te lang te koop aangeboden. Dat komt wel vaker voor. Ik heb laatst bij een huis geweest, dat stond al 15 jaar te koop. Ja, op een gegeven moment wordt het verkocht. In dit geval helaas in de brand gegaan. Ik had liever dat het niet in de brand was gegaan dan hadden we nog steeds een monument gehad. Maar de constatering die we met elkaar doen is dat ook al hadden we in het begin maatregelen genomen waarvan ik net heb aangegeven dat die werden afgewezen of werden geadviseerd om niet te doen, dan nog had het volgens de kenners niet geleid tot het niet verklaren tot een zodanig afbraakmonument of afbraakwoning dat je er afscheid van moest gaan nemen. Dus laten we vooral proberen, en dat zou ik prima vinden, als u dat suggereert, laat we nog eens met elkaar proberen de lessen te trekken die we er hier uit zouden kunnen trekken. En waar het nodig is eventueel aanpassingen doen in de monumentenverordening, vind ik ook prima. En laten we dit dus nemen als een casus om het te verbeteren.

De voorzitter: Ok. De heer Van den Berg nog en dan mevrouw Timmerman nog even en dan sluiten we af. U wilde ook nog?

De heer …: Ja.

De voorzitter: Ok, dan gaan we nog een tweede ronde. Het woord is aan de heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Even overstappen in de constructieve sfeer of het allemaal in monumentenwetten en dergelijke oplost. Ik zit ondertussen nog iets anders te bedenken. Toen ik mijn carrière begon kwam ik bij een gemeente en moesten we leegstandsbeheer doen en vooral in de vuurwerk maand, want anders vloog er van alles in de brand. En dat was ook Hengelo. Maar ik zit opeens te bedenken, het is een woonhuis. En op het moment dat woonhuizen in Laren heel lang leeg staan, zie ik het opeens even, moeten wij niet iets gaan doen aan leegstandbeheer? Want feitelijk moet je een gebouw als een woonhuis gewoon gebruiken als woonhuis en hier mag het allemaal, maar chronisch leeg laat staan is eigenlijk misschien in het licht van brandstichting of vandalisme misschien wel een oplossing om mensen die langere tijd een huis leeg hebben staan. Het is niet liet liberaal wat ik nu zeg, maar goed misschien ben ik daarom ook christendemocraat. Ja, dat we daar misschien maar eens even goed rentmeesterschap gaan betonen en toch wat gaan doen. Want op het moment dat iets bewoond is dan kan er nog altijd van alles gebeuren. Maar een leegstandsbeheer met een HOD zoals wij ook onze ambtswoning, die geen ambtswoning is, laten bewonen, zie ik opeens een hele andere oplossing die misschien ons wel eens mee kan helpen om deze discussie op een goede manier te voeren. Dat wilde ik in ieder geval in deze ronde meegeven.

De voorzitter: Ok.

De heer Van den Berg: En dan laat ik dan een nieuwe zitten.

De voorzitter: Wethouder.

De heer Stam: Ik weet niet precies wat mijnheer Van den Berg bedoeld. Dat huis was bewoond toen het begon te branden dus er was hem geen sprake van leegstand. En zoals u weet de ambtswoning, voor zover die al leeg dreigt te staan, zit er antikraak in. Dus ook daar hebben we de maatregelen genomen die nodig waren en waar wij kunnen beïnvloeden dat … In het algemeen hebben eigenaren niet de neiging om hun huizen jarenlang leeg te laten staan, want dan zitten er hele andere gevaren bij.

De voorzitter: Het woord is aan …

De heer Van den Berg: Maar mag ik dan toch nog even reageren?

De voorzitter: Vind u, met alle respect …

De heer Van den Berg: Nee, maar …

De voorzitter: Met alle respect, u kunt nog veel vragen hebben, maar ik vind dat we toch enige orde moeten houden.

De heer Van den Berg: Ja.

De voorzitter: Als u nu voor de derde keer het woord krijgt, moet u dat de anderen ook geven. En dit lijkt ergens niet helemaal correct. Ik geef u nog één keer het woord, maar dat mag niet opgevat worden dat daarmee de anderen ook weer dezelfde rechten hebben. Ik vind u enige discipline, ja dat heeft niets met de tijd te maken, we moeten enige orde houden.

De heer Van den Berg: Ja.

De voorzitter: U nog een kleine opmerking.

De heer Van den Berg: Ja, maar ik had mijn vraag al kunnen stellen.

De voorzitter: Gaat u gang.

De heer Van den Berg: Waarom ... Er wordt dan net … Ik zeg leegstandsbeheer, de ambtswoning als goed voorbeeld, daar is leegstandsbeheer. Maar dat we daar ook bij particulieren … Voor zover mijn informatie bereikte, was die mevrouw op dat moment wel op het perceel aanwezig maar sliep ze in die ochtend of nacht niet in het huis. Nee, maar dat gaat heel ver, maar die vraag die komen wel op bij dit soort ornamenten en de heer Loeff en de heer de Bondt hebben het nog netjes gezegd, maar ik vind dat er wel … En dat is niks ten aanval van de wethouder, maar soms moet je ook gewoon dingen durven benoemen.

De voorzitter: Ok, dat is prima. Wethouder. Geen commentaar?

De heer Stam: Nee, geen commentaar.

De voorzitter: Het woord is aan Liberaal Laren.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Ja, dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Timmerman.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Ja, in de erfgoedwet staat precies wat te doen, want '…' het werd afgeraden en dergelijke om het af te dekken. Ik kan me daar heel weinig bij voorstellen, want in de erfgoedwet staat stap voor stap wat je moet doen tegen instortingsgevaar, tegen van alles en nog wat. En die erfgoedwet is dus duidelijk totaal niet gevolgd. En dus uw verhaal vind ik eigenlijk een hele spijtige. Al die stappen wat te doen na brand, dat staat stap voor stap beschreven, als een monument in de brand vliegt. Wat je daarna na het

blussen moet doen om de monumentale status zoveel mogelijk te kunnen behouden, ook voor de herbouw. Die zou ik ook graag in de monumentenverordening willen hebben, zodat het iedereen tussen de oren komt. Daarnaast, als een monument, want er zijn er nu inderdaad weer een aantal benoemd. Door wat voor calamiteit dan ook er ook verloren gaat, zou het dan niet mogelijk zijn om de beeldbepalende status eronder te leggen? Want als het dan geen monumentale status meer heeft, dan moet je in ieder geval ongeveer hetzelfde terug bouwen.

De voorzitter: Ok.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Ik wil dat even hier op tafel gooien als idee.

De voorzitter: Wethouder.

De heer …: '…'

De voorzitter: Ok.

De heer Lugard: Over het afdekken daar wil ik even … We zijn in april, zijn we daar geweest en op de plek om te oriënteren. En daar hebben we … Daar ben ik '…' Maar daarvoor in februari was vergunningen al ter plekke geweest en wat we daar hebben geconstateerd. Ik heb een scala aan foto en toen was de vraag aan de adviseur van, maar waarom is het nog niet afgedekt? Want dat hadden we doorgegeven. Toen zeiden ze van: "Ja, we hebben deskundigen geraadpleegd. Als je gaat afdekken dan moet je op de constructie en dat risico is dat het pand verder instort. Dat is één. Een tweede is dat de kosten, ik heb het niet zelf gevraagd, maar de kosten waren 30.000 en dat was voor de aanvrager, de eigenaar te hoog. En als gemeente, vanwege het feit dat die mevrouw haar huis heeft verloren, hadden we niet heel formeel willen doen om aan te schrijven. Dus daarom is het niet en verder opgepakt.

De voorzitter: Mevrouw Timmerman heel even ja.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Dus de eigenaar bepaalt hier wat er verder met een pand gebeurt. Ik vond het ook al zo frappant dat bij de stukken, daar liggen twee offertes van aannemers van betonbouw. En dan komt het op 6 ton of zo. En als het terug gebouwd wordt op 1,1, dan denk ik ja daar hebben we helemaal niets mee te maken. En dat is ook niet de manier om er anders over te gaan denken.

De voorzitter: Ok, het woord is aan Larens Behoud, de heer Vos.

De heer Vos: Ja, dank u wel voorzitter. Het zijn er twee dingen die me even van het hart moeten. Ten eerste, volgens mij, maar ik ben natuurlijk een beginner, aan deze tafel kunnen wij vragen stellen. En volgens mij net zoveel eens dat we willen. Dus ben heel verbaasd over het feit dat de heer Van den Berg maar drie keer mag praten. Nou hoor ik mijnheer Van den Berg heel graag praten, dus wat mij betreft kan hij heel veel het woord krijgen. En vooral omdat hij volgens mij een heel goed punt aanvoert. En dat is namelijk het volgende, ik proef dat er iets geks is aan de hand. Er zit een zweem omheen. En ik denk dat mijnheer Van den Berg dat heel goed verwoord heeft en mijn vraagt dan ook en dat is via u dan mijnheer de voorzitter, is aan de heer Van den Berg, zou u dat willen omzetten in een initiatief? Nou door bijvoorbeeld in de raad te brengen in de vorm van een voorstel op een motie of iets dergelijks. Want ik denk namelijk dat we hier best wel een heel teer punt raken en er komen allemaal zaakjes … Ik wil het geen verdachtmakingen noemen, maar wel insinuaties waar ik heel

graag van zou willen weten. Want wat speelt er nou en wat kunnen we daarvan leren. En dat zijn eigenlijk mijn twee opmerkingen mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Dus ik begrijp dat u eigenlijk uw opmerkingen richting mijnheer Van den Berg stelt?

De heer Vos: Dat heeft u juist. Maar ja, ik weet niet of mijnheer Van den Berg nog mag praten van u? Dus vandaar dat ik het even via uw vraag.

De voorzitter: Het woord is aan de heer Van den Berg naar aanleiding van de vraagstelling van de heer Vos.

De heer Van den Berg: Nou, zoals de heer Vos vraagt, wil ik er eigenlijk in die zin wel iets van zeggen dat ik denk dat wij hier aan tafel allemaal dit monument, en de één verwoord met iets andere scherpte dan de ander, dat … En er is volgens mij al voorgesteld door een collega om het terug te brengen in het presidium, dat ik voor wil stellen dan om het terug te brengen in het presidium zodat wij als gemeenschappelijk, alle partijen dan iets kunnen invullen waar u net op doelt want zo goed heb ik het nog niet voor beeld. En dat is niet een zwaktebod omdat ik me wil verdekken. Maar gewoon veel meer omdat ik voel dat … Iedereen heeft gezegd … Iedereen baalt ervan en dan zit er nog iets van een constructieve tijd aan in wat mij betreft om het op die manier op te pakken en die handschoen die pak ik op en dan ga ik het in het presidium brengen en dan ga ik kijken of mijn collega's mee gaan doen daarin. En dan ga ik u nog een keer bevragen wat u precies wil dat ik ga opschrijven.

De voorzitter: Zeer goed. Dank u zeer. Het woord is aan D66, de heer Grunwald.

De heer Grunwald: Ja, dank u wel voorzitter. Ik sluit me aan bij hetgeen beide collega's van het CDA, Liberaal Laren en Larens Behoud gezegd is. Nog één opmerking, als ik naar mijn eigen huisverzekering kijk, dan staat daar eigenlijk wel in van dat maatregelen die dienen tot het voorkomen van verdere schade, bij voorbaat gedekt zijn. Dus dat is bij iedereen zo denk ik en waarom zou dat daar niet geweest zijn. Dus het is wel inderdaad een gemiste kans als we dat niet weten. En, nou ja, dus dat maakt dat zeg maar dit beleid gewoon verbeterd moet worden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer. Het woord is aan de VVD, de heer De Bondt.

De heer De Bondt: Het is in ieder geval een hele mooie casus. Een casus waarop je zoals sommige van u aangaven en daar ben ik het van harte mee eens, moet zeggen van, laten we nou eens kijken wat er in dat soort gevallen eigenlijk zou moeten gebeuren. En mevrouw Timmerman heeft al aangegeven het stappenplan wat in zo'n geval van toepassing is. Ik denk dat het verstandig is dat wij er eens een keer dieper op ingaan. Ik ben het eigenlijk met alle opmerkingen eens die gemaakt zijn op één opmerking na en dat betreft het beeldkwaliteit plan. Ik zou ervoor willen waken dat wij nieuwe monumenten gaan bouwen net als overigens nieuwe antieke kasten zijn. Dat kan gewoon niet. En dit monument is een monument geworden ooit omdat het een zeer originele bouwwijze was en die ook uniek was in Laren. En ik zou ervoor willen waarschuwen dat wij niet de kant op moeten gaan dat wij, nou laat ik maar zeggen, moderne houtconstructie in Zwitserse stijl hier in Laren gaan bouwen en dat vervolgens een monumentenstatus geven. Daar zou ik me tegen verzetten. Terwijl ik wel volstrekt met u eens ben met de andere, dat we iets moeten ontwikkelen waardoor er nooit meer een premie kan staan op het laten afbranden van een monument.

De voorzitter: Dank u zeer. De wethouder, heeft u nog een reactie naar aanleiding van de opmerking?

De heer Loeff: Misschien nog een korte …

De voorzitter: Twee reacties. Terzijde De heer Loeff en dan mevrouw Timmerman en dan sluiten we af.

De heer Loeff: Dank u voorzitter. Korte reactie op de heer de Bondt. Het is niet zo dat ik voorstel dat er een nieuw monument moet worden gebouwd of dat we iets van nabouwen. Ik citeer uit het advies van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit, die suggereert, dat in het kader van een gedifferentieerd bebouwingsbeeld, dan hebben we het dus over het aanzien van deze laan, als knipoog naar het verleden, vervangende nieuwbouw misschien nog zou kunnen worden … een verschijningsvorm zou kunnen worden meegegeven die refereert aan het nu te slopen pand. Dat is iets anders dan wat de heer de Bondt echt noemt, we bouwen nieuwe monumenten. Het zou natuurlijk fantastisch zijn als de volgende eigenaar of de huidige eigenaar komt met iets wat wij als zodanig kunnen aanwijzen naar 50 jaar, maar dat is niet de bedoeling. Het gaat hier echt om de beeldkwaliteit van het dorp. Dus in die zin zou ik dat initiatief echt graag willen nemen en ik hoor bij de wethouder nog enige twijfel en ik denk dat het goed is dat wij ook via de raad en onze griffier eens gaan kijken op welke manier we dat zouden kunnen koppelen aan een sloopvergunning. Omdat ik er zelf voor zou willen waken dat er een wit huis komt met een rieten kap zoals we er al velen hebben in Laren en we er dan de eenheidsworst krijgen die we op die plek toch liever niet zouden willen zien. Dank u.

De voorzitter: Mevrouw Timmerman als laatste.

De heer De Bondt: Voorzitter even een korte …

Mevrouw Timmerman-Hamers: Ja en dan …

De voorzitter: De heer Bondt wilde graag een antwoord, maar …

De heer De Bondt: Nee, een korte opmerking.

De voorzitter: Ja, mijnheer Bondt, ik geef u het woord. U neemt niet het woord.

De heer …: Ik wou de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit …

De voorzitter: Nee, nee, nee.

De heer …: '…'

De voorzitter: Met alle respect, ik geef u het woord u neemt niet het woord. Het woord is aan mevrouw Timmerman.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Ja, ik wilde ook even aanhaken op wat mijnheer de Bondt zei. Nadenken van nooit meer een premie op calamiteiten met het huis. En dat kan nou juist bereikt worden …

De heer …: '…'

Mevrouw Timmerman-Hamers: Komt er weer één … Door de beeldbepalende status erop te zetten. En dan hoeft het niet hetzelfde nagebouwd te worden. Het hoeft geen kopie te zijn.

De voorzitter: Ok.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Maar dan kan het wel op een andere manier.

De voorzitter: Daarmee hebben we dit punt afgesloten.

7. Raadsvoorstellen

De voorzitter: En komen bij de raadsvoorstellen. Hetgeen in dit geval één is.

7.01 Vaststelling stedenbouwkundige en landschappelijke uitgangspunten Crailo

De voorzitter: En dat betreft de vaststelling, dames en heren, van de stedenbouwkundige en landschappelijke uitgangspunten van Crailo drie. U hebt het allemaal voor u waar het allemaal over gaat. We hebben in dit verband het genoegen om twee insprekers te krijgen. Als eerste de heer Alexey Pristupa, bestuurslid van stichting Klein Crailo in oprichting en vervolgens de heer Ronald Spaan. Het woord is aan.

De heer …: Mijnheer de voorzitter, mag ik u iets vragen voordat u begint?

De voorzitter: Zeker.

De heer …: Want u kondigt van alles en nog wat aan hè. Maar, ten eerste, ik zag het niet bij de raad staan. Dat is één. Voordat we hiermee aan de gang gaan, volgens mij hebben we al een hele sessie gehad in Hilversum voordat we dubbelingen gaan krijgen in allerlei vragen en dergelijke …

De voorzitter: Ja.

De heer …: En eenzelfde presentatie gaan bewonderen. Kunt u daar duidelijkheid over geven wat stelt u zich voor bij het volgende agendapunt?

De voorzitter: Dit agendapunt is geagendeerd op commissieniveau om vervolgens de raad in staat te stellen om over ditzelfde onderwerp nader van gedachten te wisselen.

De heer …: '…' van de bijeenkomst in Bussum. Begrijp ik uit uw woorden.

De voorzitter: Zeker. Kijk uiteindelijk zijn dus twee gremia eigenlijk moet u zeggen. Er is een meer overleggende gremia '…' drie raden samen zitten en die met elkaar consulteren en met elkaar bepaalde zaken in principe coördineren. En er is een buitenbesluitvorm gremium. Dat is de raad die in dit geval uit drie raden bestaat en die als zodanig een autonome bevoegdheid hebben en in ultimo ratio hebben om ook te beslissen. Er is dus kortom een tweesporenbeleid. Aan de ene kant worden we geacht als raden met de andere raden te coördineren en bepaalde standpunten voor te bereiden. En uiteindelijk moet ieder van de raden apart een besluit nemen.

De heer …: Nee, dat begrijp ik. Dat begrijp ik volkomen, daar bent u heel helder in. Maar wat mijn vraag eigenlijk heel simpel is, straks komen hier een paar mensen zitten, die ga een presentatie en van alles en nog wat vertellen, dan gaan wij vragen stellen, waarvan ik het vermoeden heb dat een hele hoop van die vragen een reprise zijn van de vragen die ik in Bussum ook al gehoord heb. En volgens mij maakt dat per onmiddellijk de bijeenkomst in Bussum overbodig en kunnen we dat soort gremia 's zoals u ze noemt als overbodig gaan beschouwen. En iets leuks van doen op die avonden. Dus dat is eigenlijk mijn taak, mijn vraag, wat gaan wij doen zo dadelijk zodat ik niet het gevoel heb van …

De voorzitter: Ja, ik begrijp het.

De heer …: Ik heb het al gehoord.

De voorzitter: Ik begrijp het.

De heer …: Maar begrijpt u mijn …

De voorzitter: Ja, natuurlijk,

De heer …: Opmerkingen en mijn zorg?

De voorzitter: Tuurlijk. Nee, ik begrijp uw zorg volkomen. Maar het is niet aan de voorzitter om te bepalen wat iemand gaat vragen. Dat is aan de betrokkenen …

De heer …: Jawel, daar bent u voorzitter voor om te bepalen hoe het gaat.

De voorzitter: Nee, nee, nee, nee, nee, nee. Daar ben ik het …

De heer …: Dat heeft u net zelf gezegd.

De voorzitter: Nee, nee, nee, nee, ik kan de orde van de vergadering bepalen. Maar ik mag niet de inhoud van de vragen bepalen. Als een bepaalde vraag vanavond gesteld wordt die in eerdere instantie in een andere situatie ook gesteld is, is het niet aan mij als voorzitter om te zeggen, sorry deze vraag is al gesteld. U kunt daarvan kennis nemen en u kunt het betreuren en ik ben het met u eens dat het verstandig zou zijn, zelfs zeer wenselijk is, dat men niet hetgeen gaat herhalen wat in een andere situatie al aan de orde is geweest, maar vanavond is niet aan mij om te bepalen wat u moet gaan vragen.

De heer …: Ok.

De voorzitter: Ik begrijp uw zorg hoor, begrijp ik volkomen. We moeten proberen dat we dubbel werk gaan vermijden. We zitten hier niet voor de lol, we zitten hier om zaken te doen. Dat ben ik helemaal met u eens, maar u kunt niet van mij als voorzitter verwachten …

De heer …: Nee, dat doe ik ook niet.

De voorzitter: '…' verwoorden.

De heer …: Ik zou de allerlaatste zijn die u iets ergens toe wil dwingen. Maar mag ik dan mijn collega commissieleden/raadsleden oproepen om te vermijden dat we weer een zelfde rondje krijgen als dat we enkele weken geleden in Bussum krijgen. Want dat lijkt mij buitengewoon vervelend en ook heel erg saai en dan krijgen we een reprise van wat we al gehad hebben.

De voorzitter: Die oproep ondersteun ik als voorzitter volledig.

De heer …: Volgens mij zijn wij het eens mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Natuurlijk, ik ben het helemaal eens. Die oproep ondersteun ik van harte. Maar voordat we zelf als commissie verder over ons gaan beraden, hebben we dus twee insprekers en ik zou de heer Alexey Pristupa graag willen uitnodigen om hier in niet meer dan 5 minuten nader toe te lichten wat de stichting Klein Crailo in oprichting in dit geval zou willen poneren. Het woord is een mijnheer Pristupa.

De heer Pristupa: Dank u wel. Dank u wel.

De voorzitter: Het woord is aan u.

De heer Pristupa: Dank u wel. Geachte commissieleden en overige aanwezigen vanavond spreek ik namens een initiatiefgroep Klein Crailo. En inderdaad, mijn collega's hebben de afgelopen weken ook ingesproken bij de gemeente vergaderingen, gemeenteraadsvergadering Hilversum en Gooische Meren. Ik wil u verder vertellen over ons initiatief en ook daarnaast vragen wij ook van u ruimte om actief mee te kunnen doen met de ontwikkelingen in het buurtschap Crailo. In deze 5 minuten wil ik graag op drie dingen ingaan. Eerst, wie zijn wij. Tweede, wat willen we en wat vragen wij van u. Wie zijn wij: Klein Crailo is een initiatief van ongeveer een stuk of 20 mensen uit drie gemeenten. Gemeentes die ook deelnemen aan ontwikkeling van buurtschap Crailo. We delen een gezamenlijke visie, namelijk op Klein Crailo willen we anders wonen, compact, duurzaam, verbonden met natuur, met elkaar. We zijn open, gericht op onze omgeving en we hebben de blik naar de toekomst. Klein Crailo zien we als een levendig onderdeel van buurtschap Crailo. We maken gebruik van de kracht van de natuur en de nieuwste technologieën om onze footprint te beperken. Wij wonen op een klein oppervlak, want dan hebben we meer ruimte en tijd om in te zetten voor de wereld om ons heen. De deelnemers van onze groep hebben elkaar deze zomer gevonden en aan de slag gegaan met ontwikkelingen van ideeën en dat is natuurlijk een risico, omdat de kaders van het buurtschap Crailo nog niet volledig zijn uitgewerkt. Maar we staan open en zijn flexibel om onze ideeën verder te ontwikkelen. En tegelijkertijd willen we u toch vast laten weten dat wij er zijn. En wat willen wij: Wat wij vragen is dat de mensen zich in willen zetten voor het buurtschap Crailo en voor Klein Crailo in het bijzonder. Dat hier duurzaam leven belangrijk vindt en houdt van een beetje reuring om je heen. We hebben een programma van eisen, van wensen gemaakt, dat '…' genoemd. En dat brengt de gezamenlijke wensen van de werkgroep in kaart. Die dienen als basis voor verkennende gesprekken met GEM Crailo, met betrokken gemeenten en belangstellenden. We hebben twee pijlers: gemeenschap en bouwkunst. In Klein Crailo is een actieve, open gemeenschap door bewoners, voor bewoners en voor anderen. We denken bijvoorbeeld aan een avond in de week samen koken en eten, oppassen of helpen met de boodschappen of van een samenwerking met bibliotheken, mensen die onze gemeenschappelijke ruimte gebruiken voor activiteiten. We delen elektrische auto's, fietsen en gereedschap met onze buren op Crailo. We gaan op zoek naar organisaties en bedrijven die met ons leven in de brouwerij brengen. De buitenruimte is super belangrijk voor ons. Een droom is een natuurlijke tuin te maken die zo is aangelegd dat je buitenconcerten geeft, films draait, educatie projecten organiseert. Dat de bewoners uit de buurt en van verder weg graag even komen struinen en ontspannen, dat je elkaar makkelijk ontmoet. Bouwkunst: we willen op Crailo circa 20 compacte huisjes realiseren. Ideale groepsgrootte is ongeveer 20 huishoudens vanwege het financiële voordeel. Een gemeenschappelijke ruimte of werkplaats is onderdeel van de plannen. We gaan uit van permanente bouw, dus dat is geen tuinhuisjes op wielen, maar compacte architectonische hoogstandjes volledig passend binnen de hoge ambities van Crailo. In de bouw worden alleen ecologische, natuurlijke '…' of hergebruikte materialen toegepast. Wij willen graag natuur inclusief bouwen. Dat houdt in flora en fauna en wonen laten samen komen in één ecosysteem. Wij kiezen voor nul op de meter en onderzoeken passende systemen om dit te realiseren aansluitend op de keuzes die voor heel Crailo worden gemaakt. Wat vragen wij van u: wij vragen de ruimte voor ons als groep, maar ook voor vergelijkbare initiatieven om de duurzame ambities van Crailo verder vorm en invulling te kunnen geven.

Wij willen bijdragen aan het succes van Crailo en zijn bereid onze tijd en energie er in te steken. Daarom vragen wij van u om op korte termijn beleid en kaders op te laten stellen samen met de inwoners zodat onze '…' en initiatieven zich verder kunnen ontwikkelen. Wij vragen bij het maken van kaders en beleid ruimte houden met zogenaamde CPO initiatieven, Collectief Particulier Opdrachtgeverschap. Dat is een vorm van sociale projectontwikkeling waarbij toekomstige bewoners gezamenlijk opdrachtgever zijn van hun eigen nieuwbouwproject. Gebruik ons als bron van ideeën en inspiratie. We zijn meer dan een klankbord die reageert op gemaakte plannen. Wij hebben de denkkracht en daadkracht om meer vorm te geven. Tot slot, wij vragen de raad om daar waar mogelijk bij komende beslissingen rekening te houden met ons initiatief. En voor meer informatie verwijzen wij u naar de website kleincrailo.nl. Dank voor jullie aandacht en wij hopen in de toekomst samen te kunnen werken.

De voorzitter: Dank u zeer. Zijn er vragen van de zijde van de commissie? De heer Faas.

De heer Faas: Ja, hij doet het. Dank u wel voorzitter. Dank voor uw presentatie. Ik had een paar vragen. Ik kan me zo voorstellen dat naast uw verschijning en uw presentatie, u al contact heeft gehad met de GEM. En ik wil graag weten wat dat heeft opgeleverd? En of dat iets heeft opgeleverd? Dat is vraag één. Tweede vraag is, zijn er soortgelijke ervaringen elders en hoe functioneert dat? En dan bedoel ik niet zozeer dat er plannen zijn, maar gerealiseerde projecten in die hoek. Deze twee vragen in eerste instantie graag.

De heer Pristupa: Ja, dank u wel. Wij hebben inderdaad contact gehad met GEM Crailo, eind december. Waar we kunnen ook onze plannen voorlichten aan hun en ik persoonlijk heb deelgenomen aan duurzaamheid plusgroep die afgelopen jaar ook volgens mij drie of vier bijeenkomsten heeft gehad. We hebben kennis gemaakt met elkaar, maar verder … Dat was hoe ver het ook was. Wat betreft uw tweede vraag, is … Uiteraard zijn er meerdere voorbeelden van vergelijkbare initiatieven. Niet in het Gooi. In Almere, in Amsterdam uiteraard, vlakbij Driebergen-Zeist. Maar die leden van ons initiatief wonen hier in deze gemeentes en wij willen graag ook hier iets ook mogelijk maken. Beantwoord ik u vraag bij deze?

De voorzitter: De heer Faas.

De heer Faas: Nou, het eerste deel niet helemaal. Ik ben geïnteresseerd wat GEM er van vond?

De heer Pristupa: Misschien moet …

De heer Faas: Ze zijn hier aanwezig dus wellicht dat dat, mits de voorzitter dat toestaat, dat zij hier een reactie daarop mogen geven? En dan met name in hoeverre het inpasbaar is in het verhaal.

De voorzitter: Ik denk dat de wethouder in eerste instantie het antwoord kan geven.

De heer Stam: Het is zo, het is een ontzettend interessant initiatief. Tegelijkertijd is het zo dat wij in het bestuurlijk overleg wat wethouders hebben met directie van de GEM en ook ambtelijk ondersteund, dat we daar hebben afgesproken dat we in een hele vroege fase nog zitten van ontwikkeling. Dat wij tot nog toe hebben gezegd tegen de Volken, Vessels en de Heijmans en ieder die initiatieven ontwikkeld, hold your fire, hè, blijf even … laat weten dat je er bent vooral. Maar we kunnen … Op dit moment zijn we vooral bezig in de planprocedure zorgen dat we nu de landschappelijke en plannen nu voor elkaar krijgen op weg naar bestemmingsplan eind van dit jaar en dan komt eigenlijk het punt aan de orde dat we met elkaar verder moet praten, want er zijn … Nou ja, dat weet de GEM beter dan ik, maar ongetwijfeld tientallen partijen die graag

met ons willen praten. Dus ik vind het een interessant initiatief. We moeten het wat mij betreft gewoon noteren als interessant in …

De heer …: Al die partijen moeten aan de beurt komen om mee te kunnen doen in die ontwikkeling.

De voorzitter: Ok, mevrouw Timmerman nog een vraag aan de heer, dat was aan de inspreker hè?

Mevrouw Timmerman-Hamers: Ja, ja.

De voorzitter: Niet aan de wethouder.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Beseft u dat het, als wij dit in de raad vaststellen dat het aantal woningen in feite al min of meer in beton gegoten is? Dus hoe denkt u uw plan te kunnen realiseren binnen het stedenbouwkundige landschapsplan?

De heer Pristupa: Dank u wel. Ja dat besef ik. Wij kijken uiteraard bijvoorbeeld naar gebied waar nu vrijstaande woningen een zijde van het gebied getekend. En daar stellen we voor ook ruimte te maken voor semiotische initiatieven. En wij denken dat zou voordeliger zijn, want daar kan je met name meer huizen realiseren, compacte huizen, die verder net zo prettig te wonen. Die ook aantrekkelijk zijn voor mensen met midden en laag inkomen. Dus wat ons betreft passen onze plannen wel prima binnen plannen die nu op tafel liggen. Alleen maar verder dan dat … Ja, nou goed, die reactie die u net hebt gehoord, dat horen wij ook. Maar verder dan dat komen we ook niet op dit moment.

De voorzitter: Nog andere vragen aan de heer Pristupa? Dat is niet het geval. Dank u zeer …

De heer Pristupa: Ja.

De voorzitter: Voor uw inbreng. U hebt straks nog de gelegenheid aan het einde van de discussie om nog het woord te nemen als u daar behoefte aan hebt. Het woord is aan de heer Spaan, inwoner van Laren, die op persoonlijke titel blijkbaar …

De heer Spaan: Waar zal ik gaan zitten?

De voorzitter: Daar mag u gaan zitten. Op de plaats waar u … En dan moeten andere betrokkenen die zou u … U zou weer op de tribune moeten gaan plaatsnemen. Nee, ik denk … Nee, nee dat is toch echt de bedoeling. Sorry, mag ik u vragen om weer op de tribune plaats te nemen. Dat is de bedoeling.

De heer …: Ja.

De voorzitter: Dank u zeer. Dank u wel. Het woord is aan de heer Spaan. Micro. Nee, met microfoon. Met doen, jazeker.

De heer Spaan: Dag allemaal. Ik ben Ronald Spaan. Architect en woon 45 jaar in Laren. Ik ben tevens lid van de steunfractie van D66, maar vanavond spreek ik vanuit mijn persoonlijke titel. We hebben het over Crailo. Ik zat daar in de klankbordgroep van de GEM Crailo. Ik heb ook het ambitiedocument gelezen. Wat me opviel is vooral het ontbreken van materiaalgebruik. Misschien eerst even uitleggen over het begrip duurzaamheid. Dit woord betekent voor velen dat er vooral zeer goed geïsoleerd wordt. Daar zit nu het verschil in wat ik jullie wil uitleggen tussen ecologisch circulair duurzaam. Dat is een ander begrip. Daar zit een wereld verschil tussen die

twee. Het gewone duurzaam betekent vooral het gebruik van de bekende isolatiematerialen zoals glaswol, steenwol, polystyreen, hè piepschuim, pur en dergelijke. Dit zijn over het algemeen niet zozeer gezonde isolatiematerialen. Denk aan een betonnen gebouw geïsoleerd met één van de eerder genoemde producten en ook met veel glas. Dit gebouw zou een verstikkend gevoel kunnen geven. Een constante mechanische luchtbehandeling is hier een noodzaak. Deze bouw heet dan dichtbouwen in tegenstelling tot het gezonde ecologische damp-open bouwen. Eigenlijk waar Alexey het ook over had net voor dat type woningen. Je kan het ook wel een beetje vergelijken met een komkommer die bij de supermarkt in een plastic folie wordt bewaard en op deze manier wat langer vers blijft. Eigenlijk niet de mooiste manier zoals we die graag zien. Duurzaam ecologische seculaire, dat is een compleet ander verhaal. Thomas Rau onze bekende circulaire architect heeft een bekend boek geschreven “Material matters”. Is ook door de VPRO en Tegenlicht uitgezonden onder de naam “Het einde van het bezit”. Afgelopen week heb ik het project buurtschap Crailo nog met hem besproken. En wat ons vooral zorgen baart, is de vage omschrijving in dit document over de uiteindelijke uitvoering in materiaalgebruik. We hebben met dit prachtige gebied in het Gooi een aantrekkelijke uitdaging om hoogwaardig en gezond te bouwen. Laat dit buurtschap een mooi voorbeeld zijn voor toekomstige woningbouw. Een ander aspect aan deze vorm van duurzaam bouwen, is het positieve effect op CO2 en stikstofuitstoot. Door gebruik van veel meer hout in constructies en veel minder beton wordt dit bewerkstelligd. We hebben een ander plan, het Groen Paviljoen, dat is nog in een heel prematuur stadium. We zijn met een plan begonnen om in eerste instantie bij De Groene Afslag een geheel ecologisch circulaire gebouw neer te zetten. Het geheel zal voor diverse professies tevens een opleiding zijn. Het paviljoen zal demontabel zijn en de bedoeling is om dit gebouw later in het buurtschap Crailo te gaan herplaatsen. Het gebouw zal deels in strobouw en kalkhennep worden uitgevoerd. In dit gebouw zullen ook andere, natuurlijke bouwmaterialen worden gebruikt of getoond. Er zullen ook informatieavonden en workshops worden gegeven. We zullen de drie betrokken gemeentes om financiële bijdrage vragen. Binnenkort sturen wij een brief naar de drie gemeenteraden en burgemeester en wethouders en natuurlijk ook de GEM Crailo om dit plan nog wat beter toe te lichten. Voor alle duidelijkheid, ik ben niet van een groene goeroe op sandalen, maar ik wil zeker wel een bijdrage leveren aan een gezondere wereld.

De voorzitter: Dank u zeer. Zijn er opmerkingen? Mevrouw Klingenberg.

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Misschien heb ik het even gemist, maar heeft u ook deelgenomen in een … Mijnheer Spaan heeft u ook deelgenomen in een werkgroep of niet?

De heer Spaan: Nee, ‘…’ klankbordgroep.

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: De klankbordgroep. Dus u heeft daar al wel kunnen vertellen wat u ons vanavond voorhoudt?

De heer Spaan: ‘…’

De voorzitter: Ok. De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Nou nee, het gaat er even meer om … Het gaat er om, om thuis. We worden opgenomen en ik denk dat u de heer Spaan …

De voorzitter: Jazeker.

De heer Van den Berg: Als mijnheer Spaan zijn microfoon niet aan doet, dan wordt hij niet gehoord en dat is jammer.

De voorzitter: Ja, u heeft volkomen gelijk.

De heer Spaan: Ik heb het tweede boek …

De voorzitter: Mijnheer Spaan. Ik moet u altijd het woord geven. Dat is omdat als ze thuis meeluisteren en die weten dan niet wie er aan het woord is.

De heer Spaan: Ja.

De voorzitter: U hebt nu het woord. De heer Spaan.

De heer Spaan: Ja, dank je. Ik heb het tweede boek nog niet wat uit is in december gekomen geloof ik, nog niet kunnen doorlezen. Dus ik kan nog niet echt daarop reageren. Ik reageer op het eerste boek, maar ik reageer vooral dat we allemaal eigenlijk goed nadenken dat we een enorme kans hebben hier om iets heel moois te gaan doen. En het is eigenlijk meer extra aandacht vragen aan de kwaliteit en de mogelijkheden. En daar wil ik wel eens apart met andere mensen erbij beter uitleg over geven.

De voorzitter: Ok. Andere op- of aanmerkingen van de commissie? Dank u zeer mijnheer Spaan. Oh u nog mijnheer Vos, neem me niet kwalijk. Mijnheer Vos gaat u gang.

De heer Vos: Dank u wel voorzitter. Mijnheer Spaan u bent een architect hè. U heeft helaas het tweede document niet gelezen. Dat is heel jammer. Maar als u de richting zag van het eerste document, voelde u zich dan gezien, richting van het document en uw opvatting over duurzaamheid, dat u op hetzelfde spoor zit? Of heb ik het goed begrepen dat u eigenlijk zegt: “Nou, kan een beetje meer links of een klein beetje meer rechtsaf.”

De heer Spaan: Ja, links en rechts, het is geen politiek.

De heer Vos: Omhoog of omlaag, maakt mij niet uit. Groen, rood of zwart.

De heer Spaan: Ik denk dat we ietsje beter moeten kijken inderdaad wat er gerealiseerd gaat worden. En ik merk in Laren dat het vrij moeilijk is om uit te leggen wat precies het verschil is tussen ecologisch en de standaard bouw die we kennen. Je kan een gebouw natuurlijk heel erg goed inpakken, dat er eigenlijk geen energie meer gebruikt, maar dat betekent niet dat het een gezond gebouw is. En die splitsing is eigenlijk heel moeilijk bij mensen uit te leggen. Als je er eenmaal inzit dan begrijp je het heel goed. En als je een gebouw voelt dan merk je het ook wel. Maar gewoon met z’n allen de aandacht en om deze wijk gewoon even op een hoger plan te tillen. En eigenlijk staat dat toch ook wel in het ambitiedocument, maar niet …

De heer …: Heel korte reactie, want de heren van GEM zijn hier en die zitten te wachten. Twee jaar geleden is er een ambitiedocument opgesteld. Ik wou de heer Spaan nog eens wijzen op het feit dat één van de belangrijke pijlers hebben genoemd energie positief materiaalbewust. Daarin zeggen we, daarom wordt voor het gebied een circulaire visie ontwikkeld, dat staat er heel duidelijk in. Er wordt gezegd dat wij op terrein aanwezige materialen willen hergebruiken. Er staat in dat er gedacht kan worden aan het verplicht toepassen van het percentage biobased materialen in nieuwbouw. En het verplicht opstellen van een materialen paspoort. Nou, ik denk dat mijnheer Rau buitengewoon tevreden is als hij pagina 61 nog eens een keer

naleest. Want in die ambitie … Die ambitie moet ik zeggen, die is hartstikke hoog ingestoken. Ik vind ook dat we in het bestuurlijk overleg, proberen we juist vast te houden aan het ambitiedocument. Dus ik zou mijnheer Spaan de geruststellende gedachte mee willen geven, dat wij er aan hebben gedacht en er aan blijven denken.

De voorzitter: Oké … mag …

De heer Spaan: Ik heb … dat staat in het tweede boek.

De heer …: Eerste boek.

De heer Spaan: In het eerste? Dat …

De voorzitter: Oké.

De heer Spaan: Ja, heel summier. Verder in … nee je hebt gelijk Ton. Nee, die …

De voorzitter: Oké, oké.

De heer Spaan: Maar dat is maar een bladzijde, en verder staat in het boek eigenlijk …

De voorzitter: Oké.

De heer Spaan: Maar als we maar …

De voorzitter: Oké, het punt is helder.

De heer Spaan: Scherp blijven.

De voorzitter: Het punt is helder, mijnheer Spaan. Dank u zeer. Ik zou nu eigenlijk de commissie, ik weet niet dat wethouder mogelijk nog een nadere toelichting wil geven?

De heer …: '…'

De voorzitter: Ja prima.

De heer …: Als u dat goed vindt.

De voorzitter: Ja, natuurlijk vind ik dat goed. De heren zijn van harte uitgenodigd om plaats te nemen. Mijnheer Spaan kan weer op de tribune. Dank u wel. Hoe heette die …

Mevrouw Kroon-Stam: Bert.

De voorzitter: Dat wist ik niet …

Mevrouw Kroon-Stam: Nee, ik dus ook niet.

De voorzitter: Is het jou niet verteld?

Mevrouw Kroon-Stam: Nee.

De voorzitter: En moeten die wat in … in … in … voor mij nieuw. En u … wellicht kunt u als introductie voor discussie even een korte toelichting geven wat de aard van deze discussie vanavond zou moeten zijn.

De heer Nieuwenhuizen: '…'

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Nieuwenhuizen: '…'

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Nieuwenhuizen: Mijnheer de voorzitter, mijn naam is Jan Nieuwenhuizen. Ik ben directeur GEM Crailo. De structuur van de stappen die we hebben voorgesteld naar het raadsbesluit is zo dat we een beeldvormende bijeenkomst hebben gehad vorige week in Bussum, waarin we met name vanuit de GEM toelichting gegeven hebben op de planvorming, beeldvorming, zoals dat al uitlegt. Vervolgens gaat het terug naar de gemeenten toe, naar de commissies en naar de raden van de gemeente toe. En de commissie, ja, die is net als elkander voorstel moet nu eigenlijk een oordeel geven, of een uitspraak doen over wat ze … wat ze vinden van dit plan zoals het er nu ligt, maar wij zijn als GEM nu niet meer, althans, we willen alles doen, maar het is niet zo dat wij nu weer een nieuwe presentatie geven. We hebben zoveel mogelijk gedaan; we hebben de stukken gegeven. Het is nu aan de raad en aan de commissies om hun oordeel te vellen of een besluit te nemen of voorstellen te doen of amendementen in te dienen. Dat is een beetje de status van de…

De voorzitter: Ja, begrijp ik. Mag ik dan vragen als voorzitter: ik heb begrepen dat voor de 29e eventuele amendementen zouden moeten worden ingediend. Begrijp ik dat goed?

De heer Nieuwenhuizen: Dat klopt, en dan komt weer de mogelijkheid dat raden met elkaar van gedachte wisselen over welke amendementen gaan we nu gezamenlijk indienen, en dan is er nog een mogelijkheid ergens op 11 februari geloof ik om ter commissie weer daarover van gedachte te wisselen. Nou, zo hebben we een hele route naar 4 maart, want 4 maart is D-day eigenlijk, dus dan gaan we met zijn allen de vlag uithangen.

De voorzitter: Oké.

De heer Nieuwenhuizen: Ga ik vanuit.

De voorzitter: Oké, we gaan nu een ronde maken, en ik begin bij Laren …

De heer Zeegers: Ik heb even een vraag aan de voorstel.

De voorzitter: Oké, zeker, zeker. Stelt u zich even voor, ja.

De heer Zeegers: Twan Zeegers. Ik heb de planvorming eigenlijk bereid vanuit de GEM Crailo.

De voorzitter: Oké … Ja helder.

De heer Zeegers: Dus bij dezen.

De voorzitter: Dan ga ik beginnen bij Larens Behoud en we gaan langs deze kant en we eindigen bij het CDA, als u het goed vindt.

De heer …: '…'

De voorzitter: Bij '…', natuurlijk. Excuseer. Het is woord is aan mijnheer Vos, Larens Behoud.

De heer Vos: Ja, dank u wel mijnheer de voorzitter. Ik zal proberen om niet in herhaling te vallen. Het is een vraag waar ik wel even wil aftrappen, want het is een raadsvoorstel, maar ik begrijp uit de agenda van volgende week woensdag dat het dan niet op de agenda staat.

De voorzitter: Nee, dat klopt.

De heer Vos: Dus het is nog een tijdje weg?

De voorzitter: Ja.

De heer Vos: Oké, gelukkig. Ja, we hebben het er vorige week uitgebreid over gehad. Er zijn een hoop vragen over gesteld. Wat mij het meeste zorgen baart, en ons het meeste zorgen baart, en ik denk dat ik met veel plezier het gras voor de voeten van mevrouw Timmerman wegmaai, dat er in ons toch een beetje misverstand bestaat over de hoogte van panden. En er wordt verwezen naar aanleiding van een vraag van Hilversum naar de hoogte. In piepkleine lettertjes staat de hoogte vermeldt van de panden die er komen, en dat baart ons zorgen. En dat is geen vraag. Dat is een constatering. En als daar echt panden staan die de 18 meter zijn en die staan zelfs aan de rand van het hele perceel, die zijn waarschijnlijk vanuit Hilversum te bewonderen, en dat vinden wij echt buitengewoon zorgelijk. Dus dat is geen vraag; dat is een mededeling. Het tweede wat ik wilde melden, en daar hebben we het ook over gehad vorige week, is het ontbreken van de groene afslag. Ik heb in het hele boekje een keer de naam gelezen, en het is heel vreemd dat een ambitiedocument en een stedenbouwkundig plan dat heel duurzaam wil zijn en beoogt te zijn, en waar we allemaal groene vingertjes van krijgen, begint met het wegharken van het duurzaam initiatief. En dat is eigenlijk wel heel erg vreemd eerlijk gezegd. Nou ja, ik zou heel erg een lans willen breken en dat dus … dat is wel een nieuw inzichtpunt, om het initiatief van de groene afslag een langere horizon te geven. Dat … dat project dat loopt nu tot 31 december dit jaar en dat is een verdomd moeilijke manier om op een verstandige manier bedrijfsvoering te uiten, dus ik zou heel erg, met name het project, maar ook hier aan tafel een lans willen breken om te kijken van hoe kunnen we nou dat project, wat zijn waarde bewezen heeft; wat een enorme spin-off heeft en die in groene zin ons enorm aan het denken zet, waar volgens mij mijnheer Spaan ook helemaal blij van wordt, om dat meer kansen te geven. En als dit boekje leidend is dan is per 31 december dit afgelopen. Dat zou ik heel erg betreuren, en ik denk met mij een aantal andere mensen die waarschijnlijk tot tranen geroerd zijn. Derde opmerking, en er komen er misschien nog wel meer, had betrekking op de bedrijvigheid, grootschalige bedrijvigheid; ik weet niet of dat fijn is. Wij denken dat het binnen proberen te krijgen van startups, creatieve energie, creatieve bedrijven, dat dat buitengewoon lastig gaat worden, en we vragen ons heel erg af: hoe gaat nou de GEM ervoor zorgen dat jonge startups met een beperkte beurs toch op een gebied komen te wonen waar waarschijnlijk de vierkante meter prijs niet zozeer aangepast is op de startups? Dus dat is dan wel een vraag. En daar wou ik het even bij laten mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u …

De heer Vos: In eerste instantie. Dank u wel.

De voorzitter: Zou de wethouder respectievelijk de vertegenwoordiger van het GEM een nader antwoord kunnen geven? Gaat uw gang, mijnheer Nieuwenhuis. Mijnheer Nieuwenhuis.

De heer Nieuwenhuizen: Ja, dank u wel voorzitter. Laat ik beginnen bij de hoogte. Daar hebben we veel over gesproken. De hoogte is … wij proberen zes lagen, op onderdelen zes lagen te doen, omdat wij denken dat dat ook qua kwaliteit van het plan zeker ten goede komt, dus dat betekent dus dat wij uiteindelijk denken dat 18 meter ongeveer het … de hoogte zal moeten zijn. Op een aantal hele duidelijke plekken in het plan waarin het, nou ja, volgens ons geen afbreuk doet aan de kwaliteit van de … van de … van de ontwikkeling. Dat is een beetje het beeld dat wij, of voorstel dat wij nu hebben neergelegd. De groene afslag, ja … we moeten ook wel eerlijk met elkaar omgaan, dus we hebben het initiatief hebben we omarmd en omarmen we nog steeds, maar we hebben afspraken gemaakt. Mijnheer Mol zit daar voor nul, nul komma nul. Hij betaalt geen euro. Hij heeft 1 hectare in bezit. Dat is een derde van het gebied voor de bedrijvigheid. En het is een gebouw, ik zal u de energienota's niet laten zien, maar het is echt een … niet een echt duurzaam gebouw hoor. Het giert aan alle kanten giert het weg. Dus nou, dus dat is één. In bestuurlijk overleg een aantal keer aan de orde geweest. We zijn bezig met een aantal scenario's te bedenken van welke manier we naar de toekomst toe met het initiatief van de groene afslag om kunnen gaan. Maar een ding is wel duidelijk op die plek, is bedrijvigheid voorzien. Er geldt een … ook een reguliere grondprijs, en ja, daar moeten we wel mee rompelen. En we hebben gewoon afspraken gemaakt dat er een gebruiksperiode is die eindigt eind dit jaar met een doorloop naar juni 21. Dat is … dat zijn de afspraken, en dat is gewoon door iedereen ook ondertekend; ook door de initiatiefnemer.

De voorzitter: Oké.

De heer: Wil jij over de bedrijvigheid wat zeggen …

De voorzitter: Wilt u nog iets toevoegen?

De heer Nieuwenhuizen: Ja niet … ja, over de bedrijvigheid. De creatieve bedrijvigheid daar werd net even naar gevraagd. Kijk, we hebben natuurlijk twee soorten bedrijven. Dat is eentje op zeg maar op zuid zoals we dat noemen. Dat is de 3 hectare waar ook Lucas Mol zit. Kijk, daar hebben we het niet zozeer over kleinschalig, maar daar hebben we het zeg maar over bedrijven van tussen 1000 en 1.000, 2.000, 3.000, 4.000 vierkante meter nodig hebben, dus dat is nog … en daar moet je ook gaan … echt goed gaan zoeken van wie wil zich hier vestigen en wie wil zich hier zeg maar hoog aan verbinden. We hebben daar trouwens wel ook in de verschillende groepen, de atelier groep, maar ook bij de werkgroep '…' ook wel gehoord dat er best wel vraag naar zit, dus niet zomaar dat er geen vraag is naar dat en naar de zeg maar kaders van die omvang. Juist van die omvang is dat … zijn ze er wel. Dus wij denken dat daar zeker kansen zitten op zuid. Tweede, die creatieve bedrijvigheid, de kleinschaligheid, die zien we weer de pand kazerne, eventueel gecombineerd met wonen. Dat kun je ook eigenlijk wel voorstellen, en die panden appelleren ook veel meer aan, ja, mensen die zeggen: goh, dat lijkt me leuk om daar een bedrijfje te kunnen starten; daar kun je die levendigheid creëren, en die kleinschaligheid zien we daar terug. Dus we denken dat we die twee doelgroepen op de twee verschillende plekken heel goed kunnen, ja, bedienen zal ik maar zeggen.

De voorzitter: Het woord is aan D66, mijnheer Grunwald.

De heer Grunwald: Dank u wel voorzitter. Ja, ik wil allereerst even onze twee insprekers bedanken voor hun bijdrages. Ik zou zeggen: GEM en alle betrokkenen, grijp die kans. Dat zijn dus de gelegenheden om dat project echt op een hoog niveau te brengen naar waar het gaat om kleinschalig en ecologisch bouwen op basis van de burgerinitiatieven. Nou, beter kan je niet hebben. Werk vooral samen met die groeperingen en die mensen die

daarin mee willen denken, en dan wordt het ook echt wat denk ik. En misschien nog wel beter dan een … met het ter plekke gevelde bomen behangen betonnen parkeergarage zoals die als plaatje in het boekje is opgenomen, dus maar dat wil ik even als tegenoverstellen, want het staat er namelijk wel in. Maar goed. Vooral pakken die kansen. Ik heb verder nog wel wat vragen: allereerst deel ik de zorg omtrent de bouwhoogte. Nou ja, ik heb het boekje toch een beetje op dit soort dingen een beetje met kromme tenen gelezen. Ik zou het, en ik weet dat ik dan weer scherp wordt, bijna als stedenbouwkundige prietpraat afdoen als je zegt van: nou, extra hoogte van die gebouwen komt het hele project ten goede.

De heer …: Hoezo?

De heer Grunwald: Ik kan dat … nou … ik voel dat niet dus eerlijk gezegd, maar goed, dus daar wil ik het dan ook even bij houden, wat … of ik wil eigenlijk wel zeggen van: nou, doe het niet, want dat is niet zo in mijn optiek. Verder is er een discussie ontstaan, en dat staat dus ook een beetje zo in het boekje daarin. Trouwens, die hoogte, dus dat is eigenlijk van ja, dat is eerst 12 meter en dan 18 meter, maar in het boekje staat ook: het zou ook wel 20 meter kunnen worden. Let op. En hoe hoog is een 20 meter hoge boom? Hebben we die eigenlijk … ik geloof … maar goed, misschien dat alleen ouderen onder ons nog 20 meter hoge bomen kennen, maar ja dat is helemaal mal. Maar ik wil even naar iets anders toe, en dat is eigenlijk wat er ook een beetje insluipt, en daar wil ik toch ook voor waarschuwen: er zijn dus 500 woningen geprojecteerd, en de vraag van een aantal deelnemende gemeentes, was twee geloof ik, om daar wat meer huur in het middensegment in te bouwen. Wat ik niet begrijp is dat dat dan meteen leidt tot een verhoging van het bouwvolume, want je kunt ook meer middensegment huurwoningen bouwen binnen 5 '…', en als je dat al doet dan verbaast het me, maar dat zijn even de cijfers die ik uit tweede hand heb – dus misschien dat die niet helemaal goed zijn, daar waar we eerst spraken over 33, 33, 33 procent verhouding, verschuift dat nu op basis van 590 in een naar 33, 27, 40. Dat betekent dus eigenlijk dat de dure koopwoningen het meeste aantal toenemen terwijl de gevraagde middensegment huurwoningen eigenlijk achterblijven. Snap ik niet. Waarom is dat? En … ja. Dus dat is een vraag. Hoe gaat dat dan? Daarnaast heb ik nog wat twee technische vragen. Het eerste betreft de zonnepanelen die op een geluidswal gemonteerd worden. Volgens mij moeten die in het … zijn die een beetje op het zuidwesten gericht, richting zon, daar waar de zon schijnt uiteraard, en dat is richting de natuurbrug en de weg die daar naartoe loopt. En de vraag is eigenlijk: is er onderzocht wat dat … wat die situatie voor invloed heeft op de natuur, want we hebben natuurlijk de natuurbrug gebouwd met een bepaalde bedoeling, om daar zoveel mogelijk dieren overheen te lokken. En nou ja, wie weet wat dat allemaal teweegbrengt aan misschien geluid, gezoem, schitteringen en warmtestraling, weet ik wat, wat toch een impact kan hebben die haaks staat op hetgeen wat wij met de natuurbrug beoogd hebben. Is er onderzoek naar gedaan? Zo nee, waarom niet? En de verdergaande vraag van: ja, nou ja, is het dan misschien een overweging waard om dat alsnog te doen? En de tweede vraag is: het hele Crailo is natuurlijk een energieneutraal project. Nou is het zo dat eigenlijk alleen maar dus op zonnepanelen gesteund kan worden. En in beperkte mate op warmtepompen in de woningen en goede isoleringen; isolatie natuurlijk. Dus de vraag die wij gaat is van: ja, overdag schijnt natuurlijk de zon, en 's nachts niet. En waar komt dan de stroom vandaan en is dat dan nog energieneutraal? Dus met andere woorden: levert dat hele project zoveel energie aan het net als dat ze dus straks en 's winters weer terugvragen. Dank u wel.

De voorzitter: Oké. Wethouder respectievelijk de vertegenwoordiger van het GEM. Mijnheer Nieuwenhuizen.

De heer Nieuwenhuizen: Dank u wel voorzitter. Even de discussie over het aantal woningen. Er was een … er is een motie ingediend of een amendement bij het raadsbesluit rondom het ambitiedocument, waarbij de raden hebben gevraagd bij de uitvoering te bezien of het aantal woningen in het middensegment of dat omhoog zou

kunnen. Dus er zat 17 procent in. Dat hebben we serieus genomen, die vraag. Dus we hebben … zijn daarmee aan de gang gegaan, en daarom dat … dat er bovenop zou moeten, is omdat de grondexploitatie heeft natuurlijk ook zijn beperkingen, dus we hebben een sluitende grondexploitatie op dit moment. Dus als je het duurdere segment zou afwaarderen ten gunste van het middensegment, dan zouden we in een financieel gat terechtkomen, dus vandaar dat we gezocht hebben van hoe kunnen we het middensegment verhogen, en daarmee voldoen aan de uitspraak van de raden: zoek naar mogelijkheden om het middensegment te verhogen. Dus dat hebben we … daar hebben we 50 woningen in gevonden, en in de tweede plaats, en dat zal u goed doen, hebben we besloten om het gebouw Spiegelhorst om dat te behouden en niet af te breken. Dus circulair te gebruiken, en daar kunnen 40 woningen in, en daar zijn we zelf wel heel trots op dat we dat hebben kunnen realiseren. Dus dat gebouw is nou door iedereen zoals het er nu staat, zegt van nou, dat moet echt gesloopt worden, gaan we niet doen, we gaan hem strippen, we gaan het behouden. Ik denk dat dat heel erg ten goede komt aan de recirculariteit, en daar gaan we veertig woningen in realiseren. Zo komen we dan aan de 590 woningen, en nou ja, wij zijn er zelf wel trots op dat het op deze manier gelukt is. Wat betreft de Ekelhoff, ik kan u toegeven, het moet natuurlijk allemaal uitgewerkt worden, want de stukken liggen nu voor bij de raden, en wij gaan natuurlijk nog niet uitwerken op moment dat we geen goedkeuring hebben dat we zo door kunnen gaan. Maar we hebben uiteraard heel goed overleg met G&R, en uw zorg dat u die uitspreekt van: zorg dat de zonnepanelen die we daar realiseren geen negatieve invloed heeft op de natuur. Dat is natuurlijk gewoon uit het hart gegrepen, en dat gebeurt ook. G&R staat er ook volledig achter datgene wat we nu doen, en we gaan samen met G&R gaan we die uitvoering van die Ekelhoff gaan we ter hand … gaan we ter hand nemen, dus dat is ook … en we hebben ook goed gekeken naar de hoeveelheid zonnepanelen zoals die dat kunnen komen, en ook de stand van de zon en … ja, wij zullen straks in het einde uitwerking van het energieconcept wat we hebben ontwikkeld, zullen we natuurlijk ook met omslag van de energie moeten werken. We moeten op de een of andere manier met batterijen werken, of met Liander, dus daar moeten … we moeten wel opslag, want het moeilijkste van die energie natuurlijk is de opslag van energie op moment dat er onvoldoende afname is, en de … en dan weer natuurlijk hergebruiken op moment dat er wel nodig is, en daar gaan we natuurlijk mee aan de gang, of dat …

De voorzitter: Oké, het woord is aan VVD. Mijnheer Faas.

De heer Faas: Dank u wel voorzitter. Het komt niet zo heel vaak voor dat ik het met mijnheer Vos eens ben, maar dit is dan toch zo'n moment dat het gebeurt. We hebben inderdaad in de gezamenlijke vergaderingen zeer intensief van gedachte gewisseld zijn, zeer vele vragen gesteld en beantwoord. Daarnaast is er nog een schriftelijke ronde geweest, dus heel veel vragen kunnen er eigenlijk niet meer over zijn om die nu te stellen. Desalniettemin wil ik toch van de gelegenheid mij hier geboden gebruikmaken om toch nog even een paar verdiepingsvragen te stellen. Ze zijn al min of meer aan de orde geweest tijdens de gezamenlijke vergadering, maar nog een weekje daarover na kunnen denkend wil ik ze toch nog enige verdieping daarin aanbrengen. En dat gaat eigenlijk over het volgende: het hele Crailo verhaal is een … '…'

De voorzitter: Alstublieft meneer …

De heer Faas: Daar waren we, dank je wel. Een zeer ambitieus traject; zeer ambitieus plan, maar voorzitter, ambities die willen wel eens mislukken, en mijn vraag is eigenlijk een oproep aan de GEM om plannen B te formuleren, omdat, en ik bedoel daar het volgende mee; ik zal twee voorbeelden noemen die dan al even aangeraakt zijn. Bijvoorbeeld als ik de stukken lees, dan zie ik voor de … in het zuidelijk gedeelte het industriegebied – dat is overigens Laren, waar dat gaat plaatsvinden. Als ik dan het onderzoek zie van, ik meen bureau Touw, maar het kan ook wel een ander bureau zijn. Dat weet ik niet meer precies. Het waren er zoveel.

Dan zie je dat de vraag … nou dat is toch nog wel een beetje discutabel of we dat zomaar 1, 2, 3 verhuren. Komt nog bij dat op het huidige ziekenhuis in Blaricum daar vinden ook ontwikkelingen plaats. Ik begreep dat daar ook industrie komt, of bedrijventerrein komt. Dus denk ik, het zou heel erg goed kunnen dat het niet zo lekker verkoopt, en ik zou eigenlijk in voorhand al op het plan een plan B willen inbouwen, zodat wij kunnen zeggen van: nou, als het tegenvalt … de markt valt tegen of anderszins, dat wij dan in staat zijn om daar huizen te bouwen bijvoorbeeld. Kan me voorstellen dat het handig is om daar nu al rekening mee te houden qua infrastructuur en anderszins. Hetzelfde geldt een beetje voor het autoluw maken. Zijn we er nog bij heren? Wat ook geldt bijvoorbeeld voor een vraag die ik daar over heb gevraagd: het autoluw maken; zijn we het allemaal over eens; hartstikke goed plan. Deelauto's, elektrische deelauto's, allemaal uitstekend. We gaan ervan uit dat er slechts een zeer beperkt aantal auto's komen te staan, maar dan denk ik: ja, we gaan die huizen verkopen en iedereen die het geld neertelt of een hypotheek kan krijgen die krijgt daar een huis. En natuurlijk moet je daar willen wonen; gaat allemaal gebeuren, maar stel nou dat na 1 of 2 jaar blijkt dat het merendeel van de mensen die daar wonen toch Dinkies zijn; dubbel inkomen, no kids, die allebei een goede baan hebben, die met twee auto's daar toch gaan rijden – was niet het plan, maar dan wordt het een grote ellende, want bij het huis … voor het huis mag je niet parkeren. Het aantal parkeerplaatsen dat er gerealiseerd wordt is buitengewoon beperkt. Nou, ik roep eigenlijk de GEM op om nu alvast een plan B te maken of een plan C, dat als dat zich voor zou doen, hoe we dat dan gaan oplossen, want als we daar nu al niet over nadenken en we worden er straks mee geconfronteerd, dan leidt dat wellicht tot grote verstoringen. Dat was mijn verdiepingsvraag. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Nieuwenhuis … mijnheer … gaat uw gang.

De heer Nieuwenhuizen: Ja het klopt. We hebben behoorlijk ambities gesteld. We hebben er ook een aantal niet, dus u ziet ook in de ambi… of in dit plan zelf dat we er eigenlijk vier echt hebben gekozen, en ja, als je ambities stelt dan moet je ze ook stevig stellen, want anders zijn het geen ambities. Dus wij zijn ervoor, en we snappen ook wel dat dat nog allemaal gerealiseerd moet worden, dus dat is een ding. Kijk, het formuleren van een plan B, en dan gaat het in dit geval was het de vraag over de bedrijvigheid, bedrijventerrein. Kijk, wij gaan ervan uit dat het Buck rapport voldoende, en niet alleen het Buck rapport, maar ook regionaal … ja, de cijfers duidelijk weergeven dat er gewoon eigenlijk nul of bijna geen ruimte is voor bedrijvigheid in de regio zelfs. Dat betekent dus dat er in principe de toevoeging die wij doen, daar zal meer dan voldoende vraag voor moeten zijn. Dus dat is ook onze uitgangspunt dat dat zo is. Kijk, en plan B kan op termijn aan de orde zijn, mocht dat op de een of andere manier niet lukken dat je aan het einde aan bestemmingsplan wijziging of een … komt. En dat kan t.z.t. natuurlijk aan de orde zijn, maar daar gaan we op dit moment natuurlijk niet vanuit, omdat we zeggen van dat die ruimte er voldoende is. Dus dat is eventjes over de bedrijvigheid. Het tweede punt is, daar zei u over …

De heer Faas: Mobiliteit.

De heer Nieuwenhuizen: Mobiliteit, ja, dat is een beetje de kip-ei-discussie. Wij zeggen ook daarin van: we willen wel in eerste instantie kijken dat we met een iets striktere normering dan gebruikelijk bij dit project we de mensen gaan … ja, willen verleiden ook om in Crailo te gaan wonen, maar we hebben in het verkeersonderzoek … en als u het goed … daar is ook een notitie bijgevoegd van hoe het onderzoek naar mobiliteit in concept wordt vormgegeven, hebben we ook gezegd van: schets ons dat plan B. dus wij willen in dat onderzoek een plan B hebben, en dat plan B kan ook in dit ruimtelijk concept wat we hebben, kan dat … moet dat ook zeg maar uitgevoerd gaan worden. En omdat er nogal wat ruimte zit in het plan zien wij ook wel die mogelijkheden. Laat onverlet dat we natuurlijk wel … kijk als je een plan B schetst en je zegt: joh, dat is

toch ook … dan heb je geen … daarin moet je ook wel zeggen, wel scherp aan de voorkant zeggen dat je die ambitie wil, maar wij zullen zeker dat deel ook laten zien.

De voorzitter: Het woord is aan mijnheer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Ik ga mijn vragen en inbreng in twee delen splitsen als een persoon, want ik hecht er waarde aan om even hier sowieso onszelf te complimenteren dat wij zonder actueel grondbeleid samen met Hilversum en Gooische meren … ja u begint al te lachen, maar er zit echt een hele serieuze ondertoon in, Crailo hebben gekocht. En daarom biedt dat ons de gelegenheid om de vraag te stellen en na te denken zoals we nu hier doen. Ik wil in dat verband eigenlijk nog wel even noemen, hij zit inmiddels op de tribune omdat hij tegenwoordig wethouder, maar samen met collega Timmerman en Peter Calis en ondergetekende hebben wij in het voortraject samen met Hilversumse raadsleden en Gooische meren raadsleden, en met elkaar als raden, zijn we bij elkaar gekomen. En waarom ik er waarde aan hecht om dat hier wel te melden is dat wij op dit moment nog zo'n rade adviescommissie – daar zit Hans Faas in, Jacqueline en wederom ondergetekende – die houden een beetje de kaders in de gaten, maar wat het belangrijkste is, is dat wij realiseren dat we bij alles wat wij willen en doen, die drie raden eigenlijk unaniem moeten zijn. En dat is ons vorige ronde bij de aankoop gelukt, en dat zal ook in deze ronde moeten. En dat is niet een CDA-pleidooi dus, maar dat is nadrukkelijk een pleidooi voor ons allen, dat wat wij ook gaan zeggen de komende weken, dat wij met Hilversum en Gooische meren naar één ronde moeten waarin we allemaal toch hetzelfde gaan vinden, want anders dan wordt het een … kan het wel bijna een onwerkbare situatie, en dat is het niet, want juist het plan ligt er nu. Dus dat wil ik eigenlijk onszelf meegeven, maar vooral ook de luisteraars op de tribune, en ook misschien wel thuis. Die actie moeten wij met elkaar los van politieke kleur met onze collega's uit die gemeenteraden wel … die stappen moeten wij nog zetten. Dat is de streep. Er is al heel veel over gezegd. Ik ben wel … dit plan wat er ligt denk ik van: ja, het is maar wat hoog 18 meter; een boom van 18 meter is niet de hoogste boom, want een beetje beuk kan 40 meter worden, dus dan zien je zo'n gebouw niet eens, maar ik heb wel gehoord dat die hoogte die kan wel bij sommige collega buurgemeentes lastig liggen, maar ik denk dat we ook hier weer moeten nadenken over … als je het plaatje ziet, het is maar een plaatje, maar het is wel groen opgezet. Het is namelijk niet ingewikkeld om alles in het vlak vol te bouwen en dan komt alles niet boven de 10 meter uit. Dan krijg je een totaal ander versteend gebied. Ja, en soms is dan de consequentie als je dat groen wil houden dat je dan wat de hoogte in gaat, maar het heeft er ook wel mee te maken dat we denk ik … wie gaan daar wonen en wat is de vraag? Er zijn genoeg huizen in het Gooi met tuinen en nog grotere tuinen en hele grote tuinen. Op die plek kunnen ook gewoon mooie woningen gebouwd worden voor jongeren, voor starters, en dat zijn over het algemeen … en als je het over dubbel inkomen, no kids, appartementen, in de appartementensfeer. Nou dan kom je eigenlijk al aan de situatie die geschetst is. Wij hebben dus als CDA niet op voorhand heel groot bezwaar tegen 18 meter, maar heel belangrijk is wat ik aan de voorschans net zei: als straks in de meerderheid van de gemeenteraden het 16 meter moet worden, en dat zou het algemene besluit van ons alle drie worden, dan heeft het ook niet zoveel zin om alleen daar tegenin te gaan, maar dan moeten we ons wel weer realiseren dat er een exploitatie onderligt. En als wij dan, en dan ga ik een bruggetje maken naar de twee inbrengers: CPO, collectief particulier onder … bouwen. Dat is op heel veel plekken kan dat, maar dat is altijd hier in het Gooi waar de prijzen weer druk zijn en moeilijk zijn extra ingewikkeld. Dat … dat … die ambitie kunnen we prima aan de GEM meegeven, en ook het circulair bouwen van mijnheer Spaan, dat is … zijn wel mooie items om in te brengen, maar ik denk dat die verder ook nog een keer terugkomen. Maar we moeten ons wel steeds realiseren dat wij zelf aan zet zijn: wat willen we eruit halen; wat moet het gaan opbrengen; wat mag het ons kosten. En daar ligt een beetje de ingewikkeldheid van als je heel veel voorwaarden gaat stellen nu, per gemeente heb ik het dan vooral. Dus als wij unaniem voorwaarden gaan stellen is er niet zoveel aan de hand, en daarom heb ik dat betoog aan het begin ook gehouden. Ik wil afronden met een paar

opmerkingen die we dan – want we willen niet te veel herhalen. Er werd nogal even met die bomen en die hoogte. Er wordt veel met het G&R overlegd. Ik wil nog wel meegeven dat het G&R is een goede buurman; het ligt ernaast, maar ik heb ook begrepen dat die wel met natuurplannen bezig zijn, of misschien wel natuur herstelplannen waarmee hij misschien wel een bepaalde oppervlakte bos in de nabijheid van Crailo gekapt zou kunnen worden. Dan kan het landschap er wat anders uit komen te zien. Daar zou ik de aandacht op willen vestigen. En waar ik ook nog wel de aandacht op wil vestigen is, en die raakt ook wel weer de exploitatie, maar voorlopig komt die ook niet meer terug in deze gemeente, dat we nog wel zouden kunnen overwegen of wij Crailo moeten alle losse dingen moeten gaan verkopen, of dat wij het woord erfpacht gaan nemen, waarbij we als drie gemeentes met een hele bijzondere locatie in eigendom gaan houden, maar op een andere juridische manier mensen daar gaan laten wonen met eigendom. En die wil ik wel meegeven, want die heeft ook wel invloed op de exploitatie, maar in het voortraject waar we nu zitten moet hij denk ik wel gemaakt worden, omdat hij daar wel … daar kunnen we misschien wel oplossingen in vinden, want het is een te mooi gebied om straks inderdaad te laten versnipperen, en dan heeft mijnheer Faas net al gezegd, en daar hang ik ook aan; daar ging het ook over. Er worden mensen van bepaalde typen kun je daar willen laten wonen, maar er kunnen ook hele andere mensen komen wonen. Daar hebben we allemaal niet zoveel invloed op. Ik wil dus eigenlijk een pleidooi houden dat we aan de ene kant heel veel unanimiteit in de komende week gaan zoeten, dwars door alle partijen heen, en ik sluit mij in die zin gewoon wel aan bij dit plan zoals nu ligt, en daar verder op dit moment geen kritische vragen dan wel allerlei meningen over te hebben, maar ik ben bijzonder blij dat we dit plan hier nu hebben liggen binnen de tijd.

De voorzitter: '…' wethouder.

De heer …: '…'.

De voorzitter: Hier doet hij het wel.

De heer …: Daar doet hij het wel. Nou ja, ik … reagerend … het is natuurlijk ook een inhoudelijke discussie. Ik laat het graag ook aan de heren naast me over, maar wat een belangrijk punt is om nog eens in herinnering te roepen – die behoefte heb ik wel als ik mijnheer Van den Berg zijn pleidooi hoor houden. Dat lijkt me een heel voortreffelijk pleidooi waar het zeker gaat om unanimiteit. Twee jaar geleden en nog zelfs langer geleden, drie jaar geleden, zijn een aantal wethouders bij elkaar gekomen om voor de poorten van het, zal ik maar zeggen, vragenvuur in dit geval, in Haarlem de dreiging weg te halen dat provincie de Crailo zou gaan ontwikkelen. En dat heeft heel lang gedreigd, en we waren ervan overtuigd dat het een hele slechte ontwikkeling zou worden. Slecht in termen van stedenbouwkundige ontwikkeling, maar het was vooral gericht op veel woningen; veel geld verdienen en voor de rest interesseerde natuur ons niet, zeg ik maar even zwart-wit. En we hebben uiteindelijk na lange onderhandelingen met mevrouw Post altijd en mijnheer Remkes, inmiddels wereldberoemd, hebben wij … zijn wij erin geslaagd om voor het bedrag waar we het eens zijn geworden dat te kopen. En ik vind dat een geweldige prestatie. Dus dat is goed om te noemen. Maar niet alleen omdat het een goede prestatie was, maar omdat het ons de mogelijkheid heeft geboden om een ambitiedocument te schrijven. Ik heb al eens vaker gezegd … dat is … er zijn veel successen en vele falers natuurlijk, maar Thijmen en ik hebben nog dat ambitiedocument samen nog eens op zitten stellen, en een belangrijk punt is dat we proberen in het bestuurlijke overleg, dat wil ik nog eens benadrukken, heel sterk die ambities vasthouden, want het is ontzettend gemakkelijk om die ambities te laten glijden. We proberen echt op een bepaalde manier ook de heren naast me scherp te houden. Te zeggen: jongens, ambities zijn die ambities, en die zijn niet voor niks genoemd. En als ik partijen hoor die er mee bezig zijn zeggen is …dit kan een heel uniek project worden, en ik sluit me heel graag aan bij datgene wat mijnheer Van den Berg zegt: het is van groot belang dat

wij ook weer dadelijk met die raden in staat zijn met unaniem, unaniem, eendrachtig met elkaar op te trekken naar een poging er iets heel bijzonders van te maken. Het punt van die hoogte wat genoemd wordt; ik merk, we moeten er nog eens met elkaar natuurlijk naar kijken. Ik merk overigens in de contacten die ik heb met Hilversum en ook Gooische meren, dat die hoogte daarop zichzelf geen probleem is. En … dus het zal nog een vraag zijn hoe je met elkaar de eenstemmigheid moet kunnen vinden. Nou ja, daar hoop ik u … daar hoop ik u dat dat lukt, maar je ziet eigenlijk bij Gooische meren en Hilversum dat die vraag wat net is uitgelegd, dat we begonnen zijn met een derde sociaal, waarbij we zeggen: dat had te maken met de provinciale woonvisie waar dat in stond. Toen hebben we een vrij hoog percentage ingezet op duur, ook in het licht van de grex die we nou eenmaal hadden, ook als uit … omdat … met wat de grex was dat we in ieder geval op nul wilden draaien. En toen is juist een verzoek van de amendementen wat in de stoelen ligt, is juist … zijn die … is het middensegment erbij gekomen, dus we proberen ook juist in die richting op te schuiven en dat heeft uiteindelijk geleid tot een extra … tot extra woningen en misschien ook wel wat vertaling naar de hogere gebouwen. Ik geef alleen aan dat dat eigenlijk volgens mij voor zo… wij hebben vanuit Laren ook bestuurlijk gezegd: zou het ons nadat we in het college het ook besproken hadden … het zou wat ons betreft ook best 16 meter mogen zijn; het hoeft niet per se 18, maar je ziet bij Gooische Meren en Hilversum hebben we natuurlijk ook mee te maken, dat ze daar wel degelijk heel veel vervullen juist in het licht van datgene wat ze willen bereiken in de verdeling van woningen. Nou, dat even van mijn kant. Misschien …

De voorzitter: Toevoegen. Wilt u nog ….

De heer …: Voorzitter, mag ik …

De voorzitter: Een ogenblikje. Wilt u nog iets toevoegen? Nee, dus …

De heer …: Mag ik een vraag stellen daarover aan de wethouder, mijnheer de wethouder?

De voorzitter: Ja, ik denk dat u aan de beurt komt. Eerst is mevrouw Timmerman aan de beurt, en dan kunt u gelegenheid. Oh, u hebt al gesproken hè.

De heer …: Ja.

De voorzitter: Laten we dan eerst mevrouw Timmerman even de vraag stellen, en dan geef ik u gelegenheid om de vragen te stellen.

De heer …: Ja, maar ja … oké.

De voorzitter: Eerst is mevrouw Timmerman.

Mevrouw Timmerman: Oké, ja, nu doet hij het wel. Ja, er is al heel veel over gezegd, en er zijn al heel veel vragen gesteld, en er is vanavond heel veel gezegd. Ik wil me beperken tot een aantal zaken. In eerste instantie niet … niet de hoogte, daar begin ik niet mee, maar het aantal woningen, want dat heeft een directe relatie met de hoogte, dat waren er altijd 500, en dat is recentelijk uitgebreid naar 590, en er staat eigenlijk in alle stukken dat het een resultaat zou zijn van een motie van de drie gezamenlijke gemeenten voor meer middensegment, maar die motie heeft Laren nooit bereikt. Nou kijk ik even vragend naar mijn mederaadsleden, en ik denk dat jullie hem ook nooit bereikt hebben. Dus wij hebben daar in feite part noch deel aan. Bovendien is mij verteld dat die motie niet inhield dat er meer woningen moesten komen, maar een andere verdeling. En de … het feit dat er van 500 naar 590 gegaan wordt baart ons best zorgen op dat stuk,

want dat heeft toch een bepaalde invloed heeft. Er komen meer auto's; er komen meer mensen, en inderdaad, het resultaat is 6 hoog. En 6 hoog heb je geen contact meer met elkaar, en ik dacht niet dat dat de bedoeling was van deze community. Als je het informatiefilmpje ziet dan is het een soort Utopia, en daar zie je geen 6 hoog gebouwen op, want dan krijg je een soort Bijlmer-effect, en ik ben daar toch wel heel erg huiverig voor, dat mensen juist helemaal geen contact meer met elkaar hebben. Dat betekent ook, die 90 woningen meer, 180 auto's meer. En wat betekent dat voor het ruimtegebruik, mobiliteit enzovoort enzovoort? Ik heb gelezen dat er een parkeernorm waarschijnlijk wordt gemaakt nog van een auto per huis, maar waar laat je dan de rest van de auto's, want mijnheer Faas heeft het ook al gezegd: de meeste mensen hebben gewoon twee auto's die daar komen. Dus dat wordt een groot probleem. Dat betekent ook 90 maal meer elektriciteit opwekken. En daar is al een schriftelijke vraag over gesteld. Het antwoord was: het kan net, maar meer moeten het ook zeker niet worden. En als het nou net niet kan, moeten er dan bomen om voor betere bezonning van de zonnepanelen? Ik heb daar grote vraagtekens bij. De rest wordt met de … het energiepositiviteit die wordt bereikt met warmtepompen en zonnepanelen, tussen aan… Nou weet ik niet in hoeverre dat heel goed onderzocht is, de warmtepompen, want ik heb hier van een wijk die als voorbeeld zou moeten dienen voor heel Nederland met gevoed door warmtepompen in Zutphen, ecowijk. En dat is volkomen geflopt. Ik maak me daar best zorgen over, als dat de enige twee zaken zijn waarmee alles verwarmd wordt, en er komen ook nog een keertje negentig huizen bij. Uhm … pam pam pam. Ja. Dan … dus wij zijn eigenlijk tegen de negentig woningen meer en tegen de 6 hoog. De Palm kazerne, daar wil ik graag opheldering over. Het is een zeer waardevol cultureel historisch erfgoed. Het staat in de brief van de stichting Cuypersgenootschap. Ik weet niet of u dat kent. En op pagina 88 van het boekje staat dat het keukengebied … gebouw … bouwtechnisch in zeer slechte staat is en historisch te veel is verbouwd en dat het daarom wordt afgebroken. Maar in bijlage 7 lees ik dat dit gebouw zeer hooggewaardeerd is, en in hoofdstuk 4 wordt nog eens uitgelegd waarom. Dus dat zijn allerlei tegenstrijdige berichten, dus ik zou heel erg graag willen opheldering hierover. Is het nou wel cultuurhistorisch waardevol of niet? En dan … er is ook al gezegd: het gebed zonder end. Daar is geen verlichting; die vragen die zijn in Bussum ook al aan de orde gekomen, van … er is ook al een vraag over gesteld, daar heeft u toen antwoord op gegeven. De vraag was: hoe denkt u dat kinderen, de schoolgaande kinderen, in de winter 's morgens en 's avonds als het donker is over dat gebied gaan. En toen werd er gezegd: Ja, maar er is ook nog een ander fietspad. In hoeverre denkt u dat een kind de kortste weg neemt? Daar zou ik heel graag een antwoord op willen. En misschien is er nog een plaats voor de groene afslag bij de bedrijven op zuid. Dank u wel.

De voorzitter: Gaat uw gang mijnheer Nieuwenhuis.

De heer Nieuwenhuizen: Ja, wel op het eind natuurlijk; altijd.

De voorzitter: Ja.

De heer Nieuwenhuizen: Ja, als u tegen de 90 woningen bent, ja … ik kan u … ik kan u niet dwingen natuurlijk om daarvoor te zijn, omdat u heeft uw eigen afweging te doen, maar ik heb geprobeerd net uit te leggen waarom het is en hoe we ernaar gekeken hebben; hoe zorgvuldig we dat gedaan hebben. Dat er dan hier en daar een aantal, want u zegt 6 hoog Bijlmer niveau, nou dat zou ik eigenlijk niet in mijn mond willen nemen. 6 hoog is echt niet zo hoog. Wij zijn in … met bestuur in Kerkenbos geweest, en dat is een vergelijkbare wijk in Zeist. We hebben in de … in de RAK al gesproken of het ook handig is, en dat denk ik, dat het ook handig en nuttig is om eens met een deel van de raad, van de raden ook daar naartoe te gaan, want dan kan u ook zien wat het feitelijk ook betekent 6 hoog. En nogmaals, we gaan niet op alle plekken 6 hoog; op een aantal plekken die stedenbouwkundig goed zijn uitgezocht in verband met ligging en zicht, gaan we een laag hoger

dan we gedacht hadden, dan we aanvankelijk in hadden zitten. Nou, dat is het … dat is het beeld. En natuurlijk komen er iets meer auto's. Wij zijn met die mobiliteit zijn we nog aan het onderzoeken. Dat onderzoek dat komt op moment dat we met het … met het bestemmingsplan en met het, met de MER en met … komen we naar de raad toe, dan komt het onderzoek komt daar ook bij. We hebben nu een opzet gemaakt waarbij we uitgaan van voor het duurdere segment van twee woningen, maar wel op eigen terrein, op eigen twee auto's. Wel op eigen terrein. Voor de sociale woningbouw 0,5 auto per woning en voor het … dat is … dat … ik kan u echt aantonen, die 0,5, de corporaties die willen niet zoveel parkeerplekken meer, en we hebben in Kerkenbos ook gezien dat de parkeerplek, die parkeergarages die gebouwd worden heel erg leeg staan. Dus de corporaties die zeggen: we hebben aan 0,5 hebben we op dit moment meer dan voldoende. Voor het middensegment gaan we dan uit van 1. Dat is het uitgangspunt waar we nu van uitgaan, maar dat wordt vervolgens in een opdracht verwoord, en daar komt een rapportage van, en die komt tijdig komt die naar jullie toe. Dus dat wil ik graag even nog in het midden laten waar we uitkomen.

De heer …: '…'.

De heer Nieuwenhuizen: Nee, het gebed zonder end. Ja, daar hebben we het … daar hebben we het eerder ook antwoord op gegeven: wij gaan ervan uit dat er voldoende mogelijkheden zijn, en nu mag men ook niet met zonsopgang en zonsondergang over het gebed zonder end, en er zijn alternatieven voldoende. Dus dat is wat ik ervan kan zeggen.

De heer …: Voorzitter, ik zou iets willen vragen over de parkeernorm nog.

De voorzitter: '…'.

De heer …: Dank u. Een korte vraag en een korte opmerking over die parkeernorm. En dat is wel een van de dingen … als u zegt: we gaan naar Kerkenbos, zou ik u graag een keer mee willen nemen naar Reuver. Daar wordt een terrein herontwikkeld; misschien kent u het. U komt een beetje uit de buurt geloof ik die kant uit. Daar wordt een heel groot stuk terrein in Reuver ontwikkeld; gemeente Beesel.

De heer …: '…'.

De heer …: In Noord-Limburg. En daar wordt sociale woningbouw gerealiseerd met een parkeerkelder. En wat er heel mooi aan is, is dat eigenlijk de sociale woningbouw vereffend is met het duurdere en het middelsegment. Dus ik zou eigenlijk willen adviseren: als je die wijk ontwikkelt, en de uitgangspunten kwalitatief hoogstaand wil houden, zorg er dan voor dat de sociale woningbouw blokken die hierin staan ook dezelfde kwaliteit en dezelfde voorzieningen krijgen als die middel en die dure koop, en dat je dus die parkeer door vereffend, en dat je zegt van nou, dat betekent dus dat de auto's van de mensen met de dure woningen ook in die … onder die parkeerkelder kunnen komen van die sociale woningen, en dat je dat gaat mixen. En dat we niet straks blokken krijgen met een halve parkeernorm en de auto's van de sociale huurwoningen buiten staan, en die van de middeldure en de dure in een dure parkeergarage. Dat zou ik onwenselijk vinden. Dus in die zin wel graag nog een reactie.

De voorzitter: Oké, mijnheer … kunt u daar nog even op reageren.

De heer Grunwald: Ja, dat kan ik zeker, want dat is uit mijn hart gegrepen. Dat is … niet zozeer dat ik Reuver ken, dus wat dat betreft had het wel gekund. Kijk, maar bij ons … er zit een iets andere filosofie achter. Wij starten hier straks met de mobiliteit. Dan zeggen we dat die deelauto en die '…' deelauto, we herontwikkelen

de komende jaren, dat dat een groter deel gaat uitmaken van het wagenpark, en door het zeg maar ook te faciliteren is er ook het idee dat daar ook gebruik van gemaakt gaat worden. En we realiseren een nieuwe wijk. Dat betekent dat mensen die komen ook weten van: oké, ik kom in een wijk die mogelijk op dat soort zaken wel wat afwijkend is als elders. Dus dat is al constatering 1. Het tweede is dat we met name over dat sociale, daar knik ik een beetje direct nee, want het punt is dat met name voor sociale woningbouw een norm van 0,5 en zeker ook gebouwd, dat hebben we letterlijk gezien in Kerkenbos, daar staat … daar hebben ze 1,2 gerealiseerd. Dat staat dus leeg voor het grootste gedeelte, en dat is dus zonde, want daar is wel flink in geïnvesteerd. Vervolgens gaan die woningen, die auto's er niet staan en dan heb je het wel gerealiseerd, en daar moet je ook naar kijken. Dus in die zin is er voor dat deel zijn de normstellingen, dat zie je in de grote steden, maar dat zie je in het project wat ik net zei zie je dat ook vaak terug. Dus daar zullen we ook met de corporaties goed over moeten hebben hoe je dat wel zo verantwoord mogelijk doet. En dat is wat mijnheer Nieuwenhuizen ook zegt: in dat concept… in dat mobiliteitsonderzoek gaan we dat wel verder finetunen en ook met de goede voorbeelden komen we om te kijken van waarom we het hier voorstellen, dus dat voorstel komt; dat is natuurlijk niet op het moment dat we het plan voorstellen, maar we hebben nu geconstateerd een bepaald mobiliteitsconcept wat wij gaan uitwerken ook straks kan faciliteren. En u ziet dat voordat we naar op het bestemmingsplan zitten, heeft u dat … heeft u natuurlijk kennis kunnen nemen van dat onderzoek; dat mogen duidelijk zijn.

De voorzitter: Het woord is aan mijnheer Vos nog even. Mijnheer Vos.

De heer Vos: Voorzitter, ik heb mijn vraag onthouden.

De voorzitter: Wat zegt u?

De heer Vos: Ik heb mijn vraag onthouden. Ja, dat moest ik.

De voorzitter: Mijnheer Vos.

De heer Vos: Ja, mijn vraag … volgens mij heeft mijnheer Loef heeft ook nog een vraag. Mevrouw Timmerman haar vraag is nog niet beantwoord, maar dat is wat anders. Dan moet ze zelf even proberen een vraag te onthouden. Het belangrijkste plaatje heb ik niet gevonden in het boek, maar er wordt wel mee geschermd, want er wordt gezegd: ja, de exploitatie kan niet uit als ze niet die extra huizen gaan doen, en het moet hoger, want anders kan het niet uit, en het moet allemaal kostentechnisch. Ja, dat … ik … dat wil ik graag geloven, maar eigenlijk geloof ik dat niet, want dat wil ik heel graag namelijk zwart op wit zien. En dan begrijp ik best dat u stiekem wil doen omdat anders de projectontwikkelaars zo wijs worden, maar ik heb liever dat ik wijs word en de projectontwikkelaars, want er is helemaal niet zoveel stiekems aan. Als ik mijn huis laat bouwen dan vraag ik ook aan iemand: wat gaat dat kosten? En dan weet ook iemand anders wat gaat dat ongeveer kosten. En u vraagt aan ons straks om hier iets van te brengen, terwijl het belangrijkste plaatje gewoon ontbreekt. En ik ga echt op de man afvragen: hoe gaat u erin voorzien dat ik begrijp dat u zegt: ja, dat kan niet uit. Daar moeten 90 huizen bij, want anders kan ik gewoon geen verstandig oordeel vellen. Want als mijn vrouw zegt: ja, het kan niet uit, we kunnen vandaag niet eten. Dan zeg ik: nou, laat maar eens zien dan; hoe zit dat? En u zit nu voor nee te schudden, maar het is het belangrijkste plaatje. En ik weet niet zoveel van getallen, maar ik wil wel graag weten hoe hoog ze zijn. En mijnheer Loef had nog een vraag.

De heer Nieuwenhuizen: Ja, ik schud nee omdat u een uitleg heeft die ik volgens mij niet gezegd heb. We hebben gezegd: er is een motie aangenomen; een amendement gegeven door de drie raden.

De heer Vos: '…'.

De heer Nieuwenhuizen: Dat hebben we … dat kunnen we u … dat hoeft misschien nu niet, maar dat kunnen we u na de vergadering wel laten aantonen. Maar in de raden hebben verzocht bij de uitwerking, het middensegment meer … het middensegment in een hoger percentage te doen. Dat is echt waar. Dat … ik zal het u straks laten zien.

De voorzitter: Oké, het punt is gemaakt.

De heer Nieuwenhuizen: Daar kunt u van uitgaan.

De voorzitter: Het punt is gemaakt.

De heer Nieuwenhuizen: Daar hebben we naar gezocht, of we dat konden doen. Als we dat doen ten koste van het dure segment, dan gaat het ten koste van de grondexploitatie. Dat is wat ik heb geprobeerd aan te geven, dus hebben we gezocht naar een mogelijkheid om 50 woningen extra te doen, en die 50 woningen die leveren ook wel wat meer middelen op, en dat hebben we ook in de stukken aangegeven; levert wat meer middelen op. Maar we denken ook dat we extra kwaliteitsvragen zullen krijgen rondom de sociale woningbouw. Wellicht verdiepte … half verdiepte parkeervoorzieningen en dergelijke. Dus daar zijn we op dit moment mee bezig, en die grondexploitatie die komt eraan, die zijn we aan het actualiseren, en dat komt in de algemene … de aandeelhoudersvergadering van eind februari, eind maart komt dat in de aandeelhoudersvergadering. En we gaan ervan uit, dat Hilversum heeft er ook om gevraagd, om de grondexploitatie met de raden te gaan delen, dus dat gaan we ook doen. Dus dat zijn dus de 50 woningen. En de 40 woningen Spiegelhorst daar hebben we een onderzoek naar gedaan. Er is echt gezocht of we dat gebouw zouden kunnen behouden, en dat … ja, een zwaar, groot gebouw. Goed, als we dat niet zouden hoeven af te breken, circulariteit, en ik denk alleen niet dat daar op dit moment waarde aan toegekend kan worden, want ik denk dat we de kosten van het behoud van het gebouw en het herontwikkelen van het gebouw, dat die voldoende … dat die net zo hoog zullen zijn als de opbrengst van de woningen, dus daar durf ik op dit moment geen extra opbrengst tegenover te stellen. Maar het is wel een kwaliteitsimpuls … wij verwachten dat het echt een kwaliteitsimpuls is voor het gebied. Dus dat …

De voorzitter: Het woord is aan mijnheer Loef, en vervolgens aan mevrouw Timmerman, en dan denk ik dat we langzaam maar zeker naar een afsluiting zouden moeten gaan, met alle respect.

De heer Loef: Ja, voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Er zijn natuurlijk vele vragen; dat begrijp ik, maar ik denk dat gezien de tijd, dat we op een gegeven moment zullen moeten afronden. Het woord is aan mijnheer Loef.

De heer Loef: Dank u. mevrouw Timmermans zei het ook al eventjes: de brief van het Cuypersgenootschap; wij gaan er niet over, want het ligt op grondgebied van de gemeente Gooise Meren. Maar wat ik heel mooi vind aan het plan, en ik wil ook vanavond een compliment maken; u hebt heel hard gewekt aan heel snel een heel grondig en helder stedenbouwkundig plan. En ik was ook onder de indruk, het idee … het concept van die lanen, het concept van de verschillende motieven, dat je zegt: identiteit is belangrijk. We hebben in voorfase, collega Vos en ik, met u gesproken en gevraagd om cultuurhistorie ook te onderzoeken. Fantastisch rapport; 104 pagina's. Ziet er heel gedegen uit, alleen dan kom ik toch op het punt van u zegt Spiegelhorst en we vinden dat een meerwaarde. Ik snap dat vanuit circulariteit. Als ik kijk naar het complex van de Kolonel Palm

Kazerne, dan is dat keukengebouw in het ensemble is dat keukengebouw een heel waardevol gebouw. En ik vind een beetje jammer om te lezen dat er in het rapport staat; matig fysieke kwaliteit, en in het uiteindelijke rapport staat dat het van zeer slechte kwaliteit is. Dat is nogal een nuanceverschil. Dus de inspanningen in financiële zin zou ik zeggen, richt die nog even op het keukengebouw, om te kijken of dat ook op een of andere manier geïntegreerd kan worden in dat ensemble. En voor de rest denk ik dat het wel heel belangrijk is dat u ook met elkaar vaststellen dat in de dichtheden zoals die nu beoogd worden, de natuur die ertussen zit dat het stedenbouwkundig plan heel mooi is, en dat ik heel benieuwd ben, en vandaar ook denk ik die kritiek van de opmerkingen naar de vertaling van hoe gaat zich dan in het bestemmingsplan uitzetten en voortzetten. En inderdaad, dan komen zaken als half verdiept, verdiept, niet onder de sociale woningbouw, wel onder de dure, dat soort vragen komen aan de orde. En ik denk … ik roep de collega's op om daar ook goed op te letten dat we met elkaar, en ik ben blij dat de wethouder het ook zegt, dat die kwaliteiten ook bewaakt wordt en bevoegd wordt; dat we niet lopende het proces een aantal van die uitgangspunten en die ambities gaan verliezen.

De heer …: Even over inderdaad de Palm kazerne, want inderdaad het is het gebied van Gooische meren, dus daar heeft '…' hebben ook vragen gesteld, ook aanvullend van over het koopgebouw. En daar zullen we natuurlijk op ingaan om te kijken van ja, met name de bouwhistorie, nou hoe het er staat; waarin het zich bevindt, en ook daar op een goede manier uit te gaan komen met elkaar. Toch even … er zit qua … als het gaat straks om dat kopgebouw zit er natuurlijk om functionaliteit; is … hoe functioneel is het; hoe goed is het en hoe slecht dus. En het zal daar ook een afweging in zijn tussen wat kan ik echt wel behouden, en wat kan ik echt niet behouden. Dat is bij die andere, de andere zes panden, is dat eigenlijk nicht im Frage, zal ik maar zeggen. Dus daar zit een veel genuanceerder verhaal bij dat koopgebouw.

De voorzitter: Mevrouw Timmerman heeft het woord.

Mevrouw Timmerman: Voorzitter, ja, ook nog even over de Palm Kazerne. De cultuurhistorische waarde ervan; ik had om een opheldering gevraagd, waaronder in het boekje staat dat die in slechte staat is en in bijlage 7 daar staat dat het gebouw zeer hooggewaardeerd is, en in hoofdstuk 4 wordt uitgelegd waarom, met allemaal punten. Dus daar heb ik geen antwoord op gekregen; hoe die discrepantie er kan zijn. Ja … en staat er in de motie, want nog even terugkomend op die motie, staat er daarin dat wij er 90 woningen bij willen hebben?

De heer …: Nee.

Mevrouw Timmermans: Nee, dat dacht ik ook. Nee, precies. Precies, dank u wel.

De voorzitter: Oké, mevrouw Klingenberg als laatste. Oh even een reactie van mijnheer …

De heer …: Nou, het is dus heel goed mogelijk dat een … en daar staat ook voor delen van het koopgebouw dat dat hoge cultuurhistorische waarde heeft, voor delen. Maar dat betekent … ja, dat moeten we afzetten tegen van; ja, hoe behoudenswaardig is het, of hoe goed is het nog. Dus je moet dus die twee dingen met elkaar gaan verbinden, en kijken tot een wijs besluit komen wat je met het gebouw doet. En dat is heel vaak zo natuurlijk. De kwaliteit van het gebouw is dan ook van belang, dus …

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Dank u wel voorzitter. We hadden het vanavond ambitie. De eerste ambitie was dat het niet hoger mocht worden dan 12 meter. Nou, die ambitie is al losgelaten, dus dan denk ik van ja, dat is een ding. Daarnaast denk in Hilversum heb je volgens mij niet veel flats; zeker niet in Hilversum

Noord die hoger zijn dan 6 verdiepingen. Ik denk in Kerklanden wel, maar verder zou ik het in Hilversum niet weten. En het voorbeeld wat u aangeeft van Kerkenbos, is dat dichter bij een station dan Crailo? Dat ligt toch vrij afgelegen; dat ligt het in Kerkenbos ook, want het is natuurlijk een voorbeeld. Oké, dank u wel.

De heer …: Wat … wat … nou ja, het is even aan de orde geweest en het is een punt blijkbaar, in het RAK is dat ook besproken. Wij zijn met het bestuurlijk overleg ambtenaren zijn we op bezoek geweest in Kerkenbos. Ik moet zeggen, ik vond het een heel verrassend bezoek; heel bijzonder. Het is al een project natuurlijk wat tien jaar geleden begonnen is terwijl de crisis begon, maar toch een heel interessant project. Eigenlijk heel vergelijkbaar met Crailo inderdaad wat in de latere fase zich bevindt. En daar zie je eigenlijk, en ik zou echt … ik heb het ook tegen Jan Nieuwenhuizen gezegd. Laten we nou eens kijken of we met raden ook eens kunnen kijken daar ter plekke: hoe ziet het eruit, laat ons eens voorlichten. Hoe ziet vijfhoog eruit? Vierhoog of zeshoog. En dan ervaar je … mijn ervaring was toen ook met de groep die er toen was, dat dat een … het zijn natuurlijk geen enorme blokken. De BEL wordt genoemd, moeten we ook weer vergeten. Maar het zijn betrekkelijk kleine blokken, die weliswaar zeshoog gaan, maar die in die context van groen en ruimte een hele prima invulling geven. Ik zeg niet dat het per se moet; jullie moeten het als raden daarover eens worden. Ik zou zeker willen aanraden om met elkaar eens te proberen een bezoek te brengen.

De voorzitter: Oké, ja, als allerlaatste …

De heer …: Nou, maar dat is even meer even naar u, om u een handje te helpen voor de samenvatting. Die RAK wordt genoemd, die raadadviescommissie. Die besluit verder niets; die doet verder niets, alleen daarop komen dan de orden, en daar wordt verslag van gemaakt en daar komt uit voort dat we dan eigenlijk aan onze griffies moeten vragen, en daarom vraag ik altijd nog even aan u het woord. Dat als wij hier nu zitten, dat wij prima aan onze griffier kunnen opnemen of zij zich met de andere griffiers in verbinding wil stellen, of wij dan een keer afreizen en dan doorreizen naar Reuver. Maar nou maak ik er een grapje van, maar dat wil ik u meegeven voorzitter; dat het niet blijft hangen.

De voorzitter: Zeker, zeker. Mag ik de commissie en met name ook onze twee gasten; hoog vereerde gasten, danken voor een uitstekende bijdrage vanavond, en ook voor de zeer constructieve wijze waarop de commissie heeft gepoogd niet in herhaling te vallen. En ik neem ook zeer ten harten als voorzitter, het beroep wat door mijnheer Van den Berg gedaan wordt, dat dat gaat om een consensus te bereiken dus de drie raden, en dat natuurlijk het alleingang dit hele proces aanzienlijk zou kunnen verstoren. Dus het is van uitermate groot belang dat we proberen die consensus vast te houden. Dat gezegd hebbende dames en heren hebben we vanavond dit punt behandeld, onder grote dankzegging en kom ik bij de rondvraag. Oh ja, inderdaad. Ik heb vergeten aan de insprekers te vragen of ze nog behoefte hebben aan een tweede ronde. Hebt u … wilt u nog iets toevoegen?

De heer …: Nee.

De voorzitter: En ook mijnheer Spaan neem ik aan.

De heer …: Nee, mijnheer …

De voorzitter: Oké, dan zijn we toe aan de rondvraag.

8. Rondvraag

De voorzitter: Is er behoefte aan de rondvraag? Mevrouw Klingenberg.

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Twee korte zaken. Het ene is dat … we zagen in de BEL dat daar bij SV Laren een nieuwe penningmeester gevraagd wordt. We willen u erop attenderen, dat … het is natuurlijk wel vreemd, als er een… nou ja, wordt het een … kennelijk hebben ze niet de mogelijkheid om dat te rekruteren uit de eigen leden, en u gaat straks in gesprek over de kantine. Ik denk dat het goed is dat u oriënteert met wie gaat dat gesprek dan, met de voorzitter of … want er is geen penningmeester. En een ander punt is, dat heb ik al eerder op de avond gevraagd ook over de Rabobank. Heeft u er zicht op wie daar uitgenodigd worden? Want wij horen dat er mensen zijn die zich opgegeven hebben en die zijn niet uitgenodigd voor de informatieavond, plus dat er ambtenaren bij betrokken zijn, terwijl ik op de avond … wij op de avond zelf begrepen hebben dat het een gesprek zou zijn tussen de projectontwikkelaar en de omwonenden.

De voorzitter: Wethouder.

De heer …: Ja, met die … met SV Laren 99 daar zijn we in gesprek met de voorzitter, in hoeverre er al of niet een penningmeester op dit punt is dat weet ik niet. Ja, goed, maar goed, dan zullen we het met de voorzitter moeten doen, want die was volgens mij ook penningmeester, dus wat dat betreft zitten we aan het goede adres. Dus dat gesprek loopt en we zijn volop in gesprek om dat mogelijk te maken. De Rabobank, ik zal … wat we wel … wij vinden … ik zal zelf niet deelnemen aan die klantengroep dat heb ik ook geloof ik in die bijeenkomst gezegd. Dat lijkt me ook niet verstandig, maar wat we zullen doen is toch ambtelijke ondersteuning erbij aanbieden, omdat dat nou eenmaal toch ook van belang is om te toetsen of de dingen die ontwikkeld worden ook wel juridisch en structureel kunnen. En gewoon ook die assistentie aan te bieden. Niet dat wij daar nou een enorme leidende rol in willen hebben, maar wij willen wel die steun en die klantengroep aanbieden, ik zal zorgen dat in ieder geval u op de hoogte wordt gebracht van de samenstelling van de groep, en daar zal ik kijken of ik u morgen daar het mailtje over kan doen toekomen.

De voorzitter: Uitstekend. Andere leden? Mijnheer Vos.

De heer Vos: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, ik wachtte eventjes op tot mevrouw Timmerman … ja, ik las in de … ik denk in de krant, of in ieder geval op de site dat in een geval van niet actief gaan bouwen of slopen iets met de bouwvergunning kan gaan gebeuren. Nou, ik denk dat dat heel zinvol is. Dat gaat dan natuurlijk over het befaamde gat. Tegelijkertijd, maar dan vraag … kijk ik even naar de wethouder. Zelfde situatie doet zich ook een beetje voor, in iets mindere mate, op de hoek van de Kadense Kamp, en de Veldweg. Dat … volgens mij gebeurt er niks, maar het ziet er echt niet uit. Het is echt … de mensen die daar wonen die zitten gewoon tegen een hele armzalige zooi aan te kijken. Er staan een paar bakken om te voorkomen dat mensen kunnen parkeren, en ja, ik vind het een beetje een triest verhaal, en het risico dat mevrouw Van Maren hier eens komt vragen wat ermee gaat gebeuren, nou iemand die daar ervaring mee heeft zal ik maar zeggen … zou u daar eens naar willen kijken mijnheer wethouder, want die mensen verdienen bezig als de afbraak waar ze nu tegenaan zitten te kijken. Dank u wel.

De voorzitter: De wethouder.

De heer …: Ik ben bereid daarnaar te kijken.

De voorzitter: Anderen? Mevrouw Timmerman? Mevrouw Timmerman.

Mevrouw Timmerman: Ja, vandaag was er behoorlijk wat commotie op Facebook op de pagina, ons echte Larenpaardje mee toen wat foto's verschenen over het snoeiwerk dat er in de gemeente is gedaan op de perkjes. Het is echt heel erg. Ik ben er echt van geschrokken. Ik heb zelf een rondje dorp gedaan. En sommige stukken zagen eruit alsof er vandalen aan het werk waren geweest, anderen alsof er een bulldozer overheen gegaan waren, en andere stukken weer of dat struiken met bottenzaag doormidden gekliefd waren, en er ligt allemaal hopen overal. Hele schuilgelegenheden voor egels zijn verdwenen heb ik al gehoord. In Eemnes schijnt het hetzelfde te zijn dus waarschijnlijk, oh in Blaricum ook, nou, is hetzelfde bedrijf ingehuurd. Ik heb ook een foto opgestuurd gekregen van de machine die dit groen moet onderhouden. Nou, daar word je echt … dat is echt te erg voor woorden, en ik zou eigenlijk willen vragen aan de wethouder of dat hij daar … of dat hij A een rondje dorp wil gaan doen om het met eigen ogen te zien hoe erg dat het is, en B hier iets aan wil doen, want meer aandacht voor groen en ook de diertjes die erin leven graag.

De voorzitter: Oké, de wethouder.

De heer …: Ja, het is een … ik zal denk ik de raad, dat lijkt me het beste, dat rondje heb ik zelf al gemaakt, wat ik zal doen is nog een uitvoerige uitleg geven aan de raad. Ik zal dat proberen voor de komende raadsvergadering te doen, dan bent u in ieder geval op de hoogte van de achtergronden waarom dat gebeurt. Het is inderdaad zoals u zegt in Eemnes en Blaricum ook gebeurd. Ja, we laten ons daarin adviseren natuurlijk door groen deskundigen die zeggen: dat moet nu een keer goed gebeuren, en dat komt het vanzelf een keer terug. En dan zullen we een aanzienlijk gezondere en beter groenwerk hebben in het dorp. Daar zijn we vanuit gegaan. Dat is … zo is het ook verdedigd en toegelicht. Laat ik afspreken dat ik in ieder geval in de vorm van een raadsinformatiebrief of een Memo de raad nog even uitgebreid zal inlichten over de manier waarop het gegaan is, wat de achtergrond ervan is en wat we denken dat het uiteindelijk gaat opleveren.

De voorzitter: Mevrouw Timmerman als laatste.

Mevrouw Timmerman: Ja, dat er goed gesnoeid zou worden dat werd in de december al aangekondigd, maar op deze manier, dat is echt vernielen.

De heer Van den Berg: Ja, u heeft wel … het is wel opvallend dat ik in het laatste deel van de vergadering niet veel gezegd heb, hè.

De voorzitter: Mijnheer Van den Berg, gaat uw gang.

De heer Van den Berg: Nou, ik zou de wethouder nog wel willen meegeven, los van ons informeren op dit punt van groen, want dat was ons had dat ook bereikt, vooral ook misschien nog wel de tip meegeven om even wat breder te communiceren naar het dorp toe, want je ziet inderdaad dat Facebook wel heel veel mensen die daar heel enthousiast dan inderdaad nu de aanval … dus ons informeren is A, maar ik zou echt een tip willen geven B ook te informeren. Tegelijkertijd wordt denk ik bij die uitleg niet zozeer alleen dat wat er nu gebeurd is, maar vooral ook naar het verhaal wat wij onlangs, en zo wil ik het eigenlijk een beetje op een ander niveau tillen, geïnformeerd zijn over het nieuwe groenbeheer. In het centrum van het dorp zou er een … ik zeg maar even klasse A, en in de schil een klasse B, en de vraag die bij mij leeft is: de manier waarop het nu met een zware klepelmachine wordt uitgevoerd, of dat dan klasse B is, de schil, en dat is niet essentieel lachwekkend bedoeld, maar meer van of we dat zo moeten ervaren zeg maar. Dat is eigenlijk … ik probeer het, los van wat ik gezien heb, kan ik overigens wel heel goed volgen wat u zegt, soms is fors snoeien beter dan lafjes eroverheen aaien, maar daar gaat het niet om wat ik vind of wat ik denk, het gaat er meer om: hoe gaan we

dit goed verkopen aan het dorp, en hoe kunnen we dat duidelijk uitleggen. Die … dat wil ik constructief meegeven.

De voorzitter: De wethouder.

De heer …: Lijkt me een goede suggestie.

De voorzitter: Oké, mijnheer Van Hest als laatste. Mijnheer Van Hest. Mijnheer Van Hest.

De heer Van Hest: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Ik wil de wethouder graag verzoeken om contact om te nemen met GAD over de wijze waarop containers worden teruggezet op de trottoirs. Ik woon in het centrum van het dorp. Trottoirs en een doorgaande weg naar het centrum. Er komen regelmatig kinderen langs; die fietsen langs, maar ook ouderen ook met rollators, en dan staat er zo'n container dwars op je stoep. En als je hem in je tuin zet een stukje dan neem ik ze niet mee, want dat mag niet; ze moeten op de weg staan. Ik vind dit een onbeholpen praktijk, en ik zou graag zien, want ik denk dat het voor veel meer dan bij ons in de omgeving geldt, om daar met GAD contact over op te nemen.

De voorzitter: De wethouder.

De heer …: Dat zal ik doen.

9. Sluiting

De voorzitter: Oké, mag ik daarmee aannemen dat we kunnen sluiten. Dan dank ik bij dezen de commissie. Dank u zeer. De vergadering is gesloten.